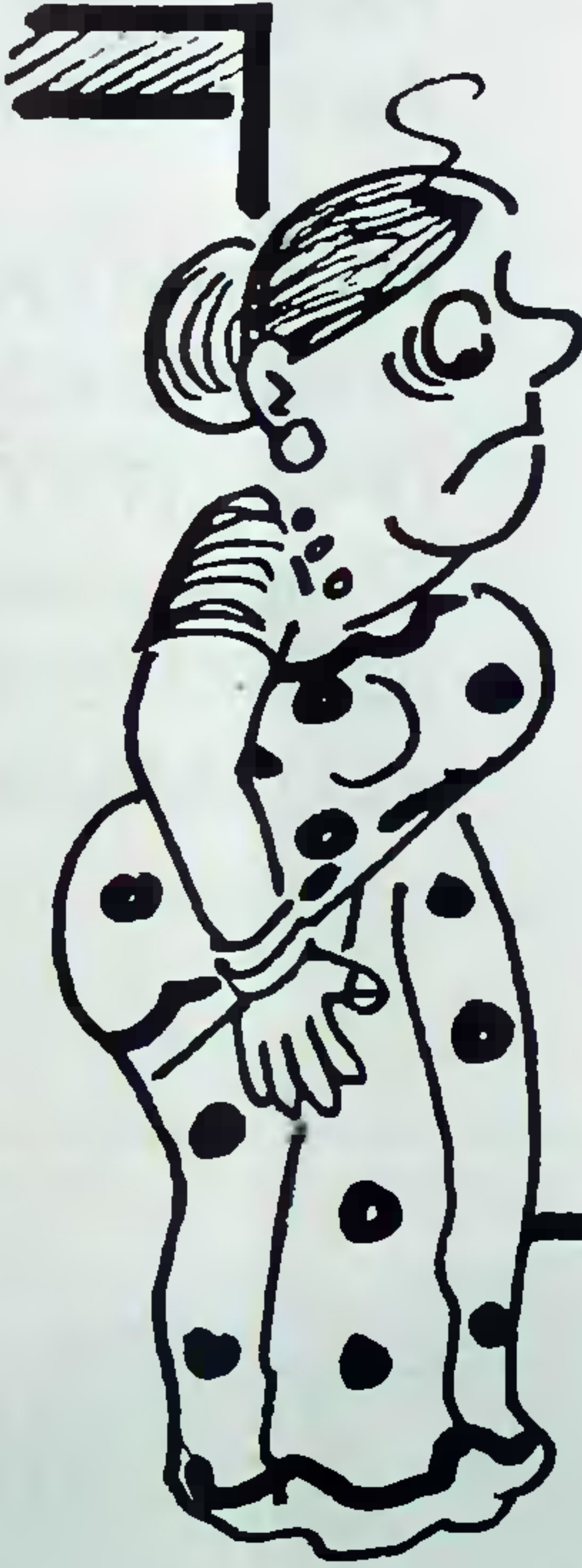

ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ

ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ

ಏಪ್ರಿಲ್ - 2010

ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ...

ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಭಯ ಇಲ್ಲ...
ನೀನು ಕಳೆದು ಹೋದ್ರೆ ಅಂತ ಭಯ...

ಬಿಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ರೂ. 10.00

With Best Compliments from:

SVR Agencies

NO.2, 3rd Cross Kalasipalyam,
New Extention Bangalore - 560 002.

Grams : Equipments : Tel : 080 - 22222301
Fax : 080 - 22224497

Distributors For : ASPEE Sprayers and Dusters for
Agriculture and Horticulture

CONSIGNMENT : M/S DSM ENGINEERING
AGENTS FOR PLASTICS
(INDIA) PVT. LTD
Thermoplastic PloysterGranules
(CENKITE) Polyamise Granules
(CENKALON)

ಅಪರಂಜಿ

ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ

ಸಂಪುಟ 27

ಸಂಚಿಕೆ - 7

ಏಪ್ರಿಲ್ - 2010

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಿವಕುಮಾರ್

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ಬೇಲೂರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ಬಾಗೂರು ಚಂದ್ರು

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಸ್. ಆನಂದ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ

ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಿವಕುಮಾರ್

ಶ್ರೀ ಬೇಲೂರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾಗೇಶ್

ಶ್ರೀ ಎ.ಆರ್. ನಾಥ್

ಶ್ರೀ ಎ.ಆರ್. ರಾಜಗೋಪಾಲ್

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರವೀಂದ್ರ

ವಿರೇಷ ಅಪ್ಪಾಣಿತರು

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎಸ್. ಪ್ರಕಾಶ್

ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರರು

ಶ್ರೀ ಅ.ರಾ.ಸೇ.

ಚಂದಾ ವಿವರ:

ಜಿಡಿ ಪ್ರತಿ: ರೂ. 10/-

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ: ರೂ. 100/-

ಮತ್ತು ವರ್ಷದ ಚಂದಾ: ರೂ. 750/-

ಕೆಲಸದ ವೇಳೆ:

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ರಿಂದ 10 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ

ಮುದ್ರಣ: ರವಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್

ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ:

ಬಿಮೇಗಾ ಲೇಸರ್ ಟೆಕ್

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ.....

ಅಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ	ಪ್ರಕಾಶ್	2
ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ	ಶಿವಕುಮಾರ್	3
ಭಯೋತ್ಪಾದಕರ...	ಡಾ ಟಿ.ಎಸ್. ರಮಾನಂದ	7
ನನ್ನ ಕರೀ ಸೀರೆ	ಎಂ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ	16
ಕಾರ್ಖಾನೆ...	ಗುರು	21
ತುಂತುರು	ದಂನತಿ	25
ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಮಹಿಮೆ	ಸುಜಾತ ರಾಜಣ್ಣ	26
ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು	ಕು.ಕ.	29
ಅದ್ಭುತ ಬಾಲ...	ಎನ್. ಪ್ರಕಾಶ್	31
ಹುರುಳಿ ಕಟ್ಟು...	ಎಚ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ	35
ಅವರೇ... ಇವರು	ಎಚ್. ಶಾಂತರಾಜ ಐತಾಳ್	39

ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಕೊರವಂಜಿ ಅಪರಂಜಿ ಟ್ರಸ್ಟ್, 36, 6ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 003. email: aparanji@hotmail.com

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ: ಶ್ರೀ ಬೇಲೂರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು, ಅಪರಂಜಿ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ,
ನಂ. 96, 'ಸುಕೇರವ' ಎರಡನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, 20ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮೊದಲನೇ ಫೇಸ್, ಬಿ.ಟಿ.ಎಂ. ಲೇಔಟ್,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 068. ದೂರವಾಣಿ: 080-26688488. email: brmurthy@dataone.in

○ ಪ್ರಕಾಶ್

ಶಾರುಖ್ ಖಾನ್‌ನನ್ನು ಭಾರತದ ಹಾಕಿ ಟೀಮ್‌ನ ಕೋಚ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಲ್ಲವಂತೆ !!

★★★

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೊರತೆ; ವಿಷಾದ - ಸುದ್ದಿ

● ಹೌದು, ಅವರಿಗಾಗಿ ಶೋಧನೆ ನಡೆಯಲೇಬೇಕು !!

★★★

ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೊಡುಗೆ ದಾನಿಗಳಲ್ಲ - ಸಮೀಕ್ಷೆ

● "Stating the obvious" ಅಂತ ಅಪರಂಜಿ ನಕ್ಕಳಂತೆ !!

★★★

ಹಂಪಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಜಮೀನನ್ನು ಕಬಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ - ಹೇಳಿಕೆ

● ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ಸುಪ್ರೀತನಾದನಂತೆ !!

★★★

“ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ ಮಸೂದೆ” - ಶೀರ್ಷಿಕೆ

“ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಜಮೀನು ಮಾರಾಟ ಯತ್ನ; ಮಹಿಳೆ ಬಂಧನ”

● ಒಂದೇ ದಿನದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ !!

★★★

“ಉದ್ಯೋಗವಷ್ಟೇ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಯಲ್ಲ” - ಹೇಳಿಕೆ

● ಹಾಗೇ ಕಾಣುತ್ತೆ !!

★★★

“ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ ನಗೆ ಬುಗ್ಗೆ ಚಿಮ್ಮಿಸಿದ ಲಲ್ಲೂ!”

● ‘ಅವರಿಗೆ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಪದದ ಅರ್ಥವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ’ ಎಂದಳಂತೆ ಅಪರಂಜಿ !

★★★

ಚಿನ್ನದ ಬೆಲೆ 9 ದಿನಗಳಿಂದ ಇಳಿಮುಖ - ವಾಣಿಜ್ಯ ಸುದ್ದಿ

● ಅಪರಂಜಿ ಬೆದರಿದಳಂತೆ !!

★★★

'ಜೆಟ್ ಸೆಟರ್ಸ್' ಅನ್ನೋ ಪದ ಕೇಳಿದ್ದೆ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಅದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವ ನನಗಾಯಿತು. ಮುಂಬೈನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ ನಾನು ಮಾಲೆಗೆ ಹಾರಬೇಕಾಯಿತು. ಮಾಲೆ, ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿ. ಅದೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ದೇಶ ಕಣ್ಣೇ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ನೀರೋ ನೀರು. 'ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತೇವೆ.' ಅಂತ ವಿಮಾನ ಚಾಲಕ ಹೇಳಿದಾಗ ಬಹು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಾನು ಹೊಸ ನಾಡನ್ನು ನೋಡಲು ಕಿಟಕಿಯಾಚೆ ಹಣುಕಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ನೀಲಸಾಗರ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೇನೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ವಿಮಾನ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ನೆಲದ ಸುಳಿವೇ ಕಾಣದು. ಕೊಟ್ಟಕೊನೆಗೆ ಟಚ್‌ಡೌನ್ ಆಗೋಮೊತ್ತಿಗೆ ಏರ್‌ಸ್ಟ್ರಿಪ್ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ತೀರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಸಮುದ್ರದ ಅಂಚು. ವಿಮಾನದ ಹಾದಿಯ ಎರಡು ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲೂ ಹಸಿರು ನೀರಿನ ಪಾತಿಗಳು. ಇದೇಂತಹ ನೀರಿನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದೆನಪ್ಪಾ ಎಂದುಕೊಂಡೇ ನಾನು ಮಾಲೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಮಾಲೆಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನ ಹುಲುಲೆ ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈ ನಾಡಿನ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಕೇವಲ ಆರು ಮೀಟರುಗಳಷ್ಟಿದೆಯಂತೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಸಮಶೃಂಗದ ದೇಶ ಎಂಬ ಕೀರ್ತಿ ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಾಂಡೋಸ್ ರಿಸಾರ್ಟ್ ಕೂಡಾ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ದ್ವೀಪದ ಹೊರ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ವಾಕಿಂಗ್ ಮಾಡಹೊರಟರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಅಂದಮೇಲೆ ಆ ದ್ವೀಪದ ಹರಹನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಹುಲುಲೆ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ವೇಗದ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಮ್ಮ ಬಾಂಡೋಸ್ ರಿಸಾರ್ಟ್ ಸೇರಲು ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಬೇಕಾಯಿತು. ದೋಣಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದ ಜಿಟ್ಟಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ರಿಸಾರ್ಟ್ ನ ರಿಸೆಪ್ಷನ್ ಹಜಾರವನ್ನು ಸೇರಿದ ತಕ್ಷಣ ಮಾಲ್ಡೀವಿನ್ ತರುಣಿಯರಿಬ್ಬರು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಟವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು.

ಈ ನಾಡಿನ ಜನಗಳ ಪೂರ್ವಜರು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಭೂಭಾಗಗಳಿಂದ ರೀಡ್‌ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವಲಸೆಬಂದವರೆಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ 'ಯಾಕಾದರೂ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೋ' ಅನ್ನುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ಲೋಬಲ್ ವಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಈ ಜನಗಳನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಯಥಾನುಶಕ್ತಿ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಸುಟ್ಟು ಆಗಸಕ್ಕೆ ಹರಿಯಬಿಡುವ ಗ್ರೀನ್‌ಹೌಸ್ ಅನಿಲಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಧೃವಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಕರಗಿ, ಆ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹರಿದು, ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟ ಒಂದು ಅಡಿ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿದರೆ ಸಾಕು, ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್ ನ ಸಮಸ್ತ ದ್ವೀಪಗಳೂ ಜಲಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂತೆ. ಇನ್ನು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಿನಾರಿಯೋ ನಿಜವಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಅಂದಾಜುಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. 'ಇರೋ ಅಷ್ಟು ದಿನ ಮಜವಾಗಿ ಇದ್ದು ಬಿಡೋಣ' ಅನ್ನೋ

ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಫಿಲಾಸಫಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಇಲ್ಲಿನವರು, ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಮನರಂಜನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂತಹ ಒಂದು ಮನರಂಜನೆ 'ಡಾಲ್ಫಿನ್ ದೋಣಿಯಾನೆ'. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದ ಅಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಹಿಂಡಾಗಿ ಆಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಹಜ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು ಈ ಯಾನದ ಗುರಿ. ಬಹು ಹಿಂದೆ ನಾನು ಡಾ|| ಜಾನ್ ಲಿಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದ 'ಮೈಂಡ್ ಆಫ್ ದ ಡಾಲ್ಫಿನ್' ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದಾಗಿನಿಂದ ನನಗೆ ಈ ಸಮುದ್ರ ಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತೀವ ಕುತೂಹಲ. ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳ ಶರೀರದ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳ ಮಿದುಳಿನ ಗಾತ್ರದ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾನವನ ಮಿದುಳಿನ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸರಿಸಾಟಿಯಂತೆ. ಈ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಸಮುದ್ರ ಜೀವಿಗಳ ನಡವಳಿಕೆ, ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಹನ

(ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರೀ) ಇವುಗಳನ್ನು ಲಿಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಅಂದು ಸಂಜೆ ನಾವು ವೇಗದ ದೋಣಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿದಾಗ ಸಮಯ ನಾಲ್ಕುವರೆ. ದೋಣಿ ಹತ್ತಿದ ಕೂಡಲೇ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ಜೀವ ಸಂರಕ್ಷಕ ಅಂಗಿಗಳನ್ನು ತೊಡಲು ಹೇಳಿದರು. ದೋಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೀನೀಯರು ಹಾಗೂ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು. ದೋಣಿ ಲಂಗರು ಎತ್ತಿ, ರಿಸಾರ್ಟಿನ ಒಳವಲಯವನ್ನು ಹುಷಾರಾಗಿ ಬಳಸಿ ಸಮುದ್ರ ಸೇರಿದ ತಕ್ಷಣ ಶರವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿತು. ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುಕ್ಕಿಲ್ಲ, ದೈತ್ಯ ಅಲೆಗಳ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುತ್ತುವರೆಯಿತು. ಅಷ್ಟು ಅಗಾಧವಾದ ನೀಲ ಜಲರಾಶಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಲೆಯಿಂದ ಅಲೆಗೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತಾ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಾ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವುದನ್ನು ಹಲವರು ಮನರಂಜನೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ನಾನು ಆ ಹಲವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂದು ನನಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ ಬಲಗೈಲಿ ಜೀವ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು (ನಾನು ಎಡಚ) ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ದೂರ ಸಾಗಿದಂತೆ ಆ ಸಾಗರದ ರೌದ್ರ ರಮಣೀಯತೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಮನಮೋಹಕತೆಯನ್ನು ತಳೆಯುತ್ತಾ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧರನ್ನಾಗಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಕ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಪ್ರವಾಸಿಗನೊಬ್ಬ 'ಹಾರಾಡುವ ಮೀನು' ಅಂತ ಕೂಗಿದ. ನಾನು 'ಎಲ್ಲಿ? ಎಲ್ಲಿ?' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವನು ತೋರಿಸಿದ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದೆ. ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಅಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕಣ್ಮಾಡಿಸಿದ ನಂತರ ಅಲೆಗಳ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಮೀನುಗಳು ಹಕ್ಕಿಗಳಂತೆ ಅಲೆಯ ತುದಿಯಿಂದ ಹಾರಿ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಜಿಗಿದು ಪುನಃ ನೀರು ಸೇರುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅಬ್ಬ ಅದೆಷ್ಟು ಮೀನುಗಳು ಅಂತೀರಿ. ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಈ ಹಾರಾಡುವ ಮೀನುಗಳನ್ನು ನೋಡುವಂತಾಯಿತಲ್ಲಾ ಅಂತ ನನಗೆ ನಾನೇ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಇನ್ನೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ, 'ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳು ಅಲೆದಾಡುವ ಜಾಗವನ್ನ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ಜೋರಾಗಿ ಶಬ್ದಮಾಡಿ ಅವು ಅಲೆಗಳಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ನಮಗೆ

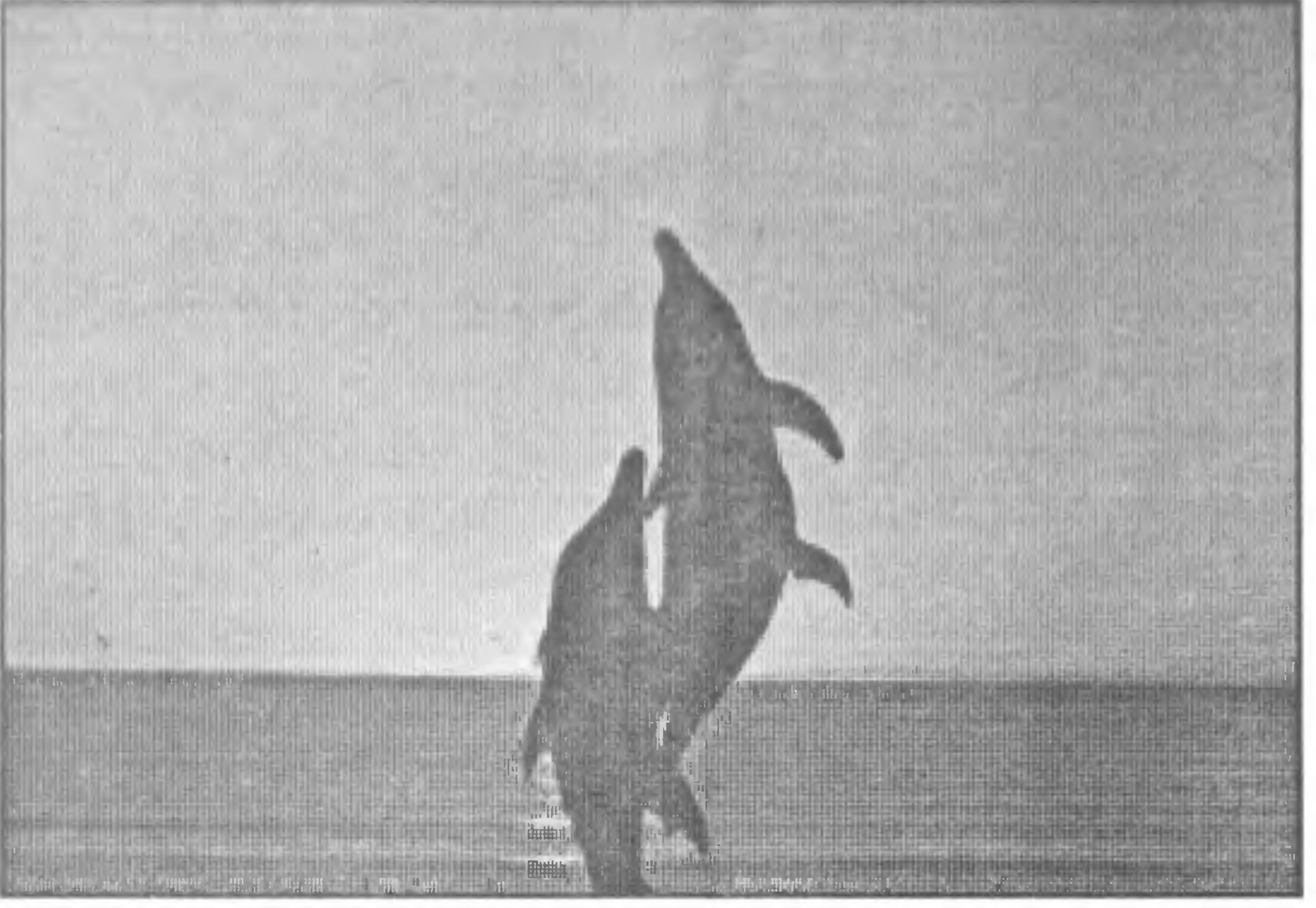
ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ' ಅಂತ ಸಲಹೆಮಾಡಿದ. ಸರಿ ಅವನೇ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಕೇಳಬೇಕೆ. ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದ್ದೂ ತಟ್ಟಿದ್ದೆ. ದೋಣಿಯ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಚೀನೀ ಜೋಡಿ ತಮ್ಮ ಪೂಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ದೋಣಿಯ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಕುಟ್ಟತೊಡಗಿದರು. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಒಬ್ಬ, 'ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿ' ಅಂತ ಕೂಗಿದ. ದೋಣಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಪದಿನೈದು ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳು ಅಲೆಗಳ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದು ಮತ್ತೆ ಮುಳುಗು ಹಾಕಿದವು. ದೋಣಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಹೊರಟಿತು.

ಚಪ್ಪಾಳೆ ಮತ್ತು ಕುಟ್ಟುವ ಶಬ್ದ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಮೀನುಗಳಂತೂ ನೇರವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಬ್ಯಾಲೆ ನರ್ತಕಿಯರಂತೆ ಒಂದು ಸುತ್ತು ತಿರುಗಿ ಮತ್ತೆ ಮುಳುಗು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದವು. ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೊಂದು ಡಾಲ್ಫಿನ್ ನರ್ತನ ಶಾಲೆ. ಅಲೆಗಳ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ನರ್ತನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿತ್ತು. ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಜೀವಸಂಕುಲಗಳ ನಡುವೆ ಘಟಿಸಿದ ಈ ಚೇತೋಹಾರಿಯಾದ, ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸಂವಹನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ನಮ್ಮ ರಿಸಾರ್ಟಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ಸಂಜೆ ಆರೂವರೆ.

ನಮ್ಮ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದ ಆಂಡರ್ಸ್ ಫಿನ್‌ಲೆಂಡ್‌ನ ನಿವಾಸಿ. ಸಂಜೆಯ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಅವನೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ದೋಣಿಯಾನದ ಅನುಭವಗಳನ್ನ ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಲಿಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಡಿದ್ದ ಕುತೂಹಲವನ್ನ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡೆ. 'ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಶಬ್ದ ಮಾಡದೇ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಬೇಕು ಅನ್ನೋದು ನನ್ನ ಅನುಭವ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಆದಷ್ಟು ಶಬ್ದ ಮಾಡಿ ಅಂದನಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ?' ಅಂತ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

ಆಂಡರ್ಸ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ ಹೀಗೆಂದ. 'ಈ' ದೋಣಿಯಾನದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ತಯಾರಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವೆಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದು ಇಷ್ಟು. ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಿದುಳಿಗೆ ರವಾನೆಯಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಕೇತ, ಕಿವಿಗಳಿಂದ ರವಾನೆಯಾಗುವ ಶಬ್ದ ಸಂಕೇತ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗಗಳು ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾಗಿರುತ್ತವಂತೆ. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಕೇತಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಮಿದುಳಿನ ಭಾಗ ಶಬ್ದ ಸಂಕೇತ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಅನೇಕ ಪಟ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಶಬ್ದ ಸಂಕೇತ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಭಾಗ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆಂದು ಲಿಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದ. ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳು ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ ಆ ಸಂಕೇತಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳು ತಾವು ಶಬ್ದ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ ಹೊರ ಪರಿಸರದಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಶಬ್ದ ಸಂಕೇತ ಸಮೂಹದ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಹೊರ ಪರಿಸರದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಲಿಲ್ಲಿ.'

‘ಹಾಗೆಂದರೆ ಈ ಮೀನುಗಳು ತಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಪರಿಸರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತವೆ ಅಂತಲೇ?’ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

‘ನೋಡೋದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡೋಹಾಗೆ ಮೂರು ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಶಬ್ದ ಚಿತ್ರಾನ್ವಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮಹಾಸಾಗರದ ಮಧ್ಯೆ ಮಾನವನ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಕೇಳಿಸಿದರೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಈಗ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರೋಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಜಲ ನರ್ತಕರಿಗೆ ನಾವುಗಳು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಅಲ್ಲ, ಕಿವಿಗಳಿಂದ. ಅಲ್ಲದೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿಸೋದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಅಲ್ಲ ದೋಣಿಯ ಶಬ್ದ, ನಮ್ಮ ಮಾತುಕತೆಗಳು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಂಗಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಅವುಗಳ ಮಿಡುಳಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ಚಿತ್ರ ಮೂಡುತ್ತದೆ.’

‘ನಾವು ಬಂದೆವು ಅಂತ ತಿಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಹೋಗೋದು ಬಿಟ್ಟು ನರ್ತನ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮನರಂಜನೆ ಮಾಡಲು ಯಾಕೆ ತೊಡಗಿದವು?’

‘ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು. ನಾನೂ ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ನರ್ತನ ನೋಡಿದ್ದು ಬಹುಶಃ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು, ಬೇಟೆಗಾರರು ಇವರುಗಳ ನಡುವಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಮಾನವನಷ್ಟೇ ಮಿಡುಳಿನ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದು ನಮಗಿಂತ ಮೂನ್ನೂರು ಮಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಕಾಸದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಮುಂದುವರಿದಿವೆ ಅನ್ನೋದನ್ನ ಮರೀಬೇಡ ಅಂದ ಆಂಡರ್ಸ್.

– ಶಿವಕುಮಾರ್

ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಹೋರಿಗಳು

- ಡಾ|| ಟಿ.ಎಸ್. ರಮಾನಂದ್

(ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಪುನಃ ವೈದ್ಯರಾದ ಡಾ|| ಟಿ.ಎಸ್. ರಮಾನಂದ್ ಅವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರುವ ಪುಸ್ತಕ "ವೈದ್ಯರ ಶಿಕಾರಿ"ಯಿಂದ ಆಯ್ದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ)

1996ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆ ವಾರದಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಶುಪಾಲನಾ ಇಲಾಖೆ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಡಾ|| ಕೆ.ಎಸ್. ಶಿವಕುಮಾರ್ ಅವರು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ ಕರೆ ನೀಡಿದಾಗ ನಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡೆ.

ಈವರೆಗೂ ಆನೆ, ಚಿರತೆ, ಹುಲಿ, ಜಿಂಕೆ, ಕಾಟಿ ಮುಂತಾದ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಂಧನಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೋ ಕರೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಮಾಮೂಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಪಳಗಿಸಿ ಸಹಜೀವಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಅರಿವಳಿಕೆ ನೀಡಿ ಬಂಧಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದರು. 'ಏನು ಮಾರಾಯ್ತೇ ಅವು ಗೊಳಿಗಳೋ, ಹುಲಿ - ಸಿಂಹಗಳೋ?' ಎಂದು ನಾನು ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ಅವು 'ಬೈಲಹೊಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊಳೆಹೊಸೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ರಷ್ಟಿದ್ದ ಕಿಲಾರಿ ಜಾತಿಯ ಹೋರಿಗಳು, ಆಕಳುಗಳು ಗುಂಪುಗೂಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ' ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು.

ಹೊಸರೀತಿಯ ಪಂಥಾಪ್ಪಾನವೊಂದು ಬಂದಿದ್ದು ನಾನು ಚುರುಕಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 8 ರಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಹೊರಟೆ.

ಸ್ನಿಗ್ಧ ಮುಂಬೆಳಕಿನ ಮುಂಜಾವಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂ ಪಟ್ಟಣದ ಬೀದಿಗಳು ನಯನ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದವು. ಮಲೆನಾಡ ಸೆರಗಿನ ಬೆಳಗಾಂ ವೃಕ್ಷಾಚ್ಛಾದಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಚಳಿ ಮೈ ನಡುಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಉಭಯ ಕುಶಲೋಪರಿ ನಂತರ ಪ್ರಾತಃವಿಧಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಪೊಗದಸ್ತಾದ ನಾಸ್ಪಾ ಮುಗಿಸಿ ಡಾ|| ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ, ಡಾ|| ಶಿವಕುಮಾರ್ ಜತೆ ಎಂ.ಕೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯತ್ತ ಹೊರಟೆ.

ಬೈಲಹೊಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಮಲಪ್ರಭೆಯ ನೀರುಂಡ ಕಪ್ಪುಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶ. ಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿ ಪುಂಡಿ ಪಲ್ಯ, ಗುರಳ್‌ಪುಡಿ, ಕುಸುಬೆ ಎಣ್ಣೆಯ ದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಮುಗ್ಧ ಜನರ ನಾಡು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಯ ಹಸಿರು. ತೆನೆಭರಿತ ಬಿಳಿಜೋಳ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆರಂಭಿಸಿರುವ ಸೋಯಾಬೀನ್ಸ್ ಬೆಳೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೋಸು ಅರಳಿರುವ ಹೊಲಗಳು - ಕೃಷಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತ ಟೈರ್ ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದಷ್ಟಪುಷ್ಟ ಕಿಲಾರಿ ಹೋರಿಗಳು ಪ್ರಾಣಿಪ್ರಿಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉಲ್ಲಾಸಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಎಂ.ಕೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಎಡಗಡೆ ತಿರುಗಿ ಹೊಲಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೀಪು ದೊಳೆಬಿಚ್ಚುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿತು.

ಗ್ರಾಮ ಚಾವಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಐವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕಾದಿದ್ದರು. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಆಳ ಅಗಲಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ಮುಖಂಡರಾದ ಚನ್ನವೀರಪ್ಪನವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದೆ. ಅರವತ್ತು ಸಂವತ್ಸರಗಳನ್ನು ದಾಟಿದ ಚನ್ನವೀರಪ್ಪನವರು ಇಡೀ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರುಗಳಿಂದ ಈ ಮಟ್ಟಿಗಿನ ಹಾನಿಯಾದದ್ದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. 'ಅಜಮಾಸ್ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಒಂದೆ ದೇವ್ರಿಗೆ ಅಂತ ಚಲೋ ಒಂದು ಆಕಳು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀವಿ. ಊರಹೋರಿ ಜತೆ ಕೂಡಿ ಈ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಸಾರ ಬೆಳೆಸಿ ನಮ್ಮ ಪೈರನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬಹುದು ಅಂತ ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಆಳಲನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡರು.

ಗುಂಪಾಗಿ ಜನರು ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೆ ಕೊಂಬು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ಶಿರ್‌ರ್... ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮೈಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಇಡುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧುಪ್ರಾಣಿ ಬದಲಾದದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಹೋರಿ ಹಿಡಿಯುವವರನ್ನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕರೆಸಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾಗಿತ್ತು. ಕೊಲ್ಲಲು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಹಿಂದೂ ಮನಸ್ಸು ಒಡಂಬಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಕಿದ ದನಗಳಿಗೆ ಬಂದ ಸೋಂಕು ರೋಗವಾವುದೂ ಈ ಗುಂಪಿನ ದನಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. 'ನಿಮಗೇನ್ ಬೇಕಾದ್ರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ತೀವಿ' ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿ ಈ ಘೋರ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಬೆಳೆ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಕೈಕಟ್ಟಿ ನಿವೇದಿಸಿದರು.

ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕೆಟಲಿನಲ್ಲಿ ಹಬೆಯಾಡುವ ಚಹಾವನ್ನು ಗಾಜಿನ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬೋಟಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿದರು. ಒಂದು ಗುಟುಕು ಚಹಾ ಕುಡಿದಾಗಲೇ ಬೆಳವಲ ನಾಡಿನ ಕ್ಷೀರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಅರಿವಾಯಿತು. ಮಲಪ್ರಭೆಯ ಕೆಂಬಣ್ಣದ ನೀರು ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ದಡದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಗರಿಕೆಹುಲ್ಲು ಸಹ ಮಾರುದ್ದವಿತ್ತು. ನದಿಗೆ ಪಂಪ್ ಜೋಡಿಸಿ ಪೈಪುಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ಹರಿಸಿ ದಡದ ಮೇಲಿನ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಹಸುರಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಕಷ್ಟಜೀವಿಗಳಾದ ರೈತರು.

8-10 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಳೆದ ಜೋಳ, ಸೊಂಟದತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದ ಅಗಸೆ, ಪುಂಡಿ, ಗುರೆಳ್ಳು, ಕುಸುಬೆ ಗಿಡಗಳು, ಕಾಲ್ತೊಡಕುತ್ತಿದ್ದ ಸೋಯಾಬೀನ್ ಬಳ್ಳಿ. ಬೂಟಿನ ಅಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಮೆತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಜಿಗುಟಾದ ಕರಿಮಣ್ಣು ನನ್ನ ಮುಂದಿನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದವು. ನದಿಯ ಪಾತ್ರದ ದಡಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಬಿಳಿ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಕುಟುಂಬ ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಜ್ಜಿ ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ ಅಕ್ಕ, ತಂಗಿ, ಎಳೆಗರುಗಳು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು ಯಮಪಾಶ ಹಿಡಿದು ಬಂದಿದ್ದ ನನ್ನ ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ಮುಗ್ಧನೋಟ ಬೀರಿದವು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅರಿವಳಿಕೆ ಬಂದೂಕು ಹಿಡಿದು ಪ್ಯಾಂಟ್ ಷರಟು ತಲೆಯ ಮೇಲೊಂದು ಟೋಪಿ ಧರಿಸಿದ್ದ ಅಪರಿಚಿತನನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಂದಿನ ಅಪಾಯದ ಸೂಚನೆ ಅರಿವಾಯಿತೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ದಿಗ್ಗನೆ ಮೇಲೆದ್ದು ಬಾಲ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಜೋಳದ ಹೊಲವೊಂದರ ಕಡೆ ನಾಗಾಲೋಟದಿಂದ ಓಡಿದವು. ಅವುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪ್ರಜ್ಞೆ ದಷ್ಟಪುಷ್ಟ ಶರೀರ, ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದ್ದ ಜೋಳದ ಹೊಲ, ಒಂದೇ ಗುಂಪಾಗಿ ಓಡುವ ಅವುಗಳ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ನನ್ನ ಮುಂದಿನ ಸವಾಲುಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ದನಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೋಳದ ದಂಟಿನ ಚಲನೆ ಅವುಗಳ ವೇಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮೂಡಿಗರೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆಯೊಂದರ ಚಲನೆ ಮರಗಳ ಅಲ್ಲಾಡುವಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿದಿದ್ದು ನನ್ನ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು.

ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದ್ದ ಜೋಳದ ಪೈರು ಅರಿವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೊಡ್ಡಿತು. ಇಡೀ ಪ್ರದೇಶವೇ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯ ಸಾಗರ. ಹೋರಿಗಳ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹೋದರೆ, ಹೊಲದಿಂದ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತ ನಮ್ಮನ್ನು ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಚಳಿಯಲ್ಲೂ ಮೈ ಬೆವರಿ ಸುಸ್ತಾದ್ದೊಂದೇ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯಾಗಿತ್ತು. 'ಓಹೋ' ಎಂದು ಕಿರುಚುತ್ತಾ 'ಹೋಲಿಗ್ಯಾ' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ತರುಣರ ಗುಂಪೊಂದು ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು. ಎಡಕ್ಕೆ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಓಡುವ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ್ದ ನಾನು ಹಾಗೂ ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ತಡವರಿಸುತ್ತಾ ಕಾಲ್ತೊಡಕಾಗಿದ್ದ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಮುಗ್ಗರಿಸುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಸಾಗಿದವು. ಬಲಿತ ಜೋಳದ ಗರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಖ ಮೈಗಳಿಗೆ ಗೀರಿ ಗೀರಿ ಗಾಯಗೊಳಿಸಿದವು. ಸೂರ್ಯ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೇರಿದ್ದ ಕಪ್ಪು ಅಂಟುಮಣ್ಣಿನ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಓಡುವುದು ದುಸ್ತರವಾಯಿತು. ದನಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಓಡಿಸಿ ತಂದು ಅರಿವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದವು. ರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಯಾಣದ ಪ್ರಯಾಸ, ಹೋರಿಗಳ ಬೆನ್ನಟ್ಟುವ ಶ್ರಮ, ಆಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಹಸಿವು ಚುರುಕುಗೊಂಡಿತು. ಹಿಂದಿರುಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗುಂಪಿನೆಡೆ ತೆರಳಿದವು. ಚನ್ನವೀರಪ್ಪನವರು ಬಿಳಿಜೋಳದ ಮೆದು ಮತ್ತು ಕಡಕಲು ರೊಟ್ಟಿ ಮುಳುಗಾಯಿ ಪಲ್ಯ ಪುಂಡಿಚೆಟ್ಟಿ, ಅಗಸೆ ಹಿಂಡಿ, ಗಟ್ಟಿ ಮೊಸರುಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಗರಿಕೆ ಹಬ್ಬಿದ ಬದವು; ಜಾಲಿ ಮರದ ನೆರಳು. ನಮ್ಮ ಊಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತ ತಾಣವಾಗಿ ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತವು. ಅಂದಿನ ಊಟ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೋಲಿಕೆ ಕೊಡಲು ಹೋಲಿಕೆಗಳೇ ಸಿಕ್ಕದೆ ತಡಕಾಡುವಂತಾಯಿತು. ಊಟ ಅಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಪುಷ್ಟಿಕರ ಊಟ ಮಾಡಿದ ಬೈಲಹೊಂಗಲದ ಕಲಿಗಳು, ಕಿತ್ತೂರ ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಥ್ಯಾಕರೆ ಸಾಹೇಬನನ್ನು ಹಣ್ಣುಗಾಯಿ ನೀರುಗಾಯಿ ಮಾಡಿ ಸೋಲಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು.

ಮುಂಜಾನೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಹೊಸೂರು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಛೇರಿ ತಲುಪಿದವು. ಅಡುಗೆ ಮನೆಗಳ ಚಿಮಣಿಯಿಂದ ಮೇಲೇರುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಗೆ ಮಾತ್ರ ಊರಿನ ಎಚ್ಚರಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿತ್ತು. ಚರಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಬಯಲುಕಡೆ ಹೊರಟಿದ್ದ ಜನ ಕುತೂಹಲಕ್ಕಾಗಿ ಜೀಪಿನ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಿ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಹೊಲದ ಬಳಿ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಗಣೆ ಬಳಿಯುವ ಪೊರಕೆಯ ಬರಬರ ಲಬ್ಬ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಚುರುಕಾದ ರೈತನೊಬ್ಬ ಎತ್ತುಗಳ ಹಗಲ ಮೇಲೆ ನೋಗ ಹೇರುತ್ತಾ ಸಿನಿಮಾದ ಕೆಟ್ಟ ಹಾಡೊಂದನ್ನು ಗುಣಗುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜೀಸುಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉದಯರಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತೋ ಏನೋ? ಸಿನಿಮಾ

ಹಾಡುಗಳು, ಸೆರೆ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಗುಟ್ಟಾ ಪಾಕೆಟ್‌ಗಳು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಪುರಾವೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು.

ನಾವು ಬಂದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದ ಚನ್ನವೀರಪ್ಪನವರು ಪಟಗದ ಅಂಚಿನಿಂದಲೇ ಮುಖ ಒರೆಸುತ್ತಾ ದೌಡಾಯಿಸಿದರು. 'ಸಾಹೇಬ್ ಬಂದಾರ, ಚಾ ತರ್ತಲೇ' ಎಂದು ಊರಿಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿದರು. ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನ ಮುಂಜಾನೆಯ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಚಾ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಜಾಗೃತವಾದವು. ಸ್ವಿಲ್ ಚೊಂಬೊಂದನ್ನು ಕೊಳಕು ಟವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸ್ವಿಲ್ ಲೋಟಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿ ಚಡ್ಡಿ ಸ್ಯಾಂಡೋ ಬನಿಯನ್ ಧರಿಸಿದ ಯುವಕನೊಬ್ಬ ಹಾಜರಾದ. ಗಟ್ಟಿ ಹಾಲಿಗೆ ತುಸುವೇ ಚಹಾ ಪುಡಿ, ಬಹಳಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಸೇರಿಸಿದ, ಬಿಸಿ ಚಹಾ ಕುಡಿದು ಮುಗಿಸುವ ವೇಳೆಗೆ ಗದಿಗೆಪ್ಪಣ್ಣ ಮೈಲಾರಪ್ಪ ಹೇಮರೆಡ್ಡಿಯವರೊಂದಿಗೆ ತರುಣರ ಪಡೆಯೊಂದು ಆಗಮಿಸಿತು.

ಹೊಳೆಯ ದಂಡೆಯ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಊರಿನಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭೆಯು ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮರಳು ಹರಡಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ನದಿಯ ಪಾತ್ರವಿದೆ. ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಮರಳ ಹಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಮೆಲುಗಾಡಿಸುತ್ತಾ ದನಗಳ ಗುಂಪು ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೊರವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾದ ಹೋರಿಗಳು. ಒಳಭಾಗದ ಎರಡನೇ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಆಕಳುಗಳು. ನಂತರ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹಸುಗಳು ಮಧ್ಯೆ ಎಳೆಕರುಗಳು ಕೋಟೆ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿವೆ. ನಿನ್ನೆಯಂತೆ ಇಂದು ನಾನು ಟೋಪಿ ಧರಿಸಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಪರಿಚಿತನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವುಗಳು ಬೆದರುವ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಡಾ|| ವಿಶ್ವನಾಥರು ಅರಿವಳಿಕೆ ಮದ್ದಿನ ಸಿರಿಂಜನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಬಂದೂಕನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋರಿಗಳತ್ತ ಸಾಗಿದೆವು. ಬೂದಿಬಣ್ಣದ ಹೋರಿಯೊಂದು ಓರೆಗಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮತ್ತಲೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಲಿದೆ. ನೇಸರನ ಕಿರಣಗಳು ಹೊಳೆಯ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಪಾದ ಊರುತ್ತಾ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ನೋಡದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿಹರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಬಹಿರ್ದೇಶಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹಳ್ಳಿಗರಂತೆ ಚಲಿಸಿದೆವು. ಸುಮಾರು 50 ಅಡಿ ಕ್ರಮಿಸುವ ವೇಳೆಗೆ ಬೂದುಬಣ್ಣದ ಹೋರಿ ಕಿವಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡಿ, ಮೆಲಕು ಹಾಕುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಮ್ಮೆಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿತು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಚಂಗನೆ ಮೇಲೆದ್ದು ಬಾಲವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಹೊಂಕರಿಸಿತು. ದನಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಚಾರವಾದಂತಾಗಿ, ಮೈ ಕೊಡವಿ ಎದ್ದುನಿಂತು, ಬಾಲ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಹೊಳೆಯ ದಂಡೆಗುಂಟ ಓಡಿದ ದನಗಳು ಮತ್ತೆ ಜೋಳದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದವು. ಹೊಳೆಸಿದ್ದೇಶ್ವರನು ಪ್ರಸನ್ನನಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಜನ 'ಹೋ' ಎಂದು ಕಿರುಚಿದರು. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಫಲತೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದವರು ಬೇಸರದಿಂದ ಮೌನವಾದರು. ಕೇವಲ ಕುತೂಹಲಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದವರು ದನಗಳ ತೀಕ್ಷ್ಣಮತಿಯನ್ನು ಸೋದೋಹರಣವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ ನಮ್ಮ

ಪ್ರಯತ್ನದ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ಬರುವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ನಿಂತರು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪುವ ವೇಳೆಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅವಲೋಕನ ಚರ್ಚೆ, ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳ ತರ್ಕ ವಿತರ್ಕ ನಡೆದಿತ್ತು. ಮಸುಕಾಗಿದ್ದ ಬಿಳಿಯ ಗಾಂಧಿಚೋಪಿ, ಮೊಣಕಾಲ ಮೇಲಿನ ತನಕ ಉಟ್ಟಿದ್ದ ಕೊಳಕು ಪಂಚೆ, ಚೌಕಳಿಯ ನೀಲಿ ಅಂಗಿ, ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಭೂತಿಯ ಮೂರು ಪಟ್ಟಿಗಳು, ಕಿವಿಯ ಮೇಲೊಂದು ಕಣಗೆಲೆಯ ಹೂವು. ಬಿಳಿ ಕರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಗಿರಿಜಾ ಮೀಸೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಕೈಯೆತ್ತಿ ಏನನ್ನೋ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಚನ್ನವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ನಾನು ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ಚನ್ನವೀರಪ್ಪನವರು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆ ನಿಂಗಪ್ಪನ ಸಲಹೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಪ್ಯಾಂಟ್ ಪರ್ಕು, ಕನ್ನಡಕ, ಬೂಟು ಧರಿಸಿದ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಹೋರಿಗಳು ಬೆದರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಹಳ್ಳಿಗರ ವೇಷಭೂಷಣ ಧರಿಸಿ ದನಗಳ ಬಳಿ ಸಾಗಿದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಆಗಲಾರದು ಎಂಬುದೇ ಅವರ ಸಲಹೆ.

ಜೋಳದ ಹೊಲ ಕಾಯಲು ಗುಡಿಸಲೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮುದಿ ದಂಪತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಪಂಚೆ, ಪಟಗ, ಸೀರೆಗಳನ್ನು ತಂದರು. ನಾನು ಮತ್ತು ಡಾ|| ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಪತಿ ಪತ್ನಿಯರಂತೆ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ಒಂದು ಜೊತೆ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಲೆಯ ಮೇಲೊಂದು ಜೋಳದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದೂಕು ಹಿಡಿದು ಹೋರಿಗಳತ್ತ ಕ್ರಮಿಸುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಆರು ಅಡಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರವಿರುವ ಡಾ|| ವಿಶ್ವನಾಥರಂತೂ ಸೀರೆ ಉಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಪಂಚೆ ಉಟ್ಟು ಪಟಗ ಸುತ್ತಿ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಪ್ಯಾಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಆಜ್ಜಿಯ ಸೀರೆ ಸುತ್ತಿ ಸೆರಗನ್ನು ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹೊದೆದು ನಾನು ನಿಂತೆ. ಸೀರೆಯ ಕಮಟು ವಾಸನೆ ಸಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ನಾವು ಬಂಧಿಸಬೇಕಾದ ಹೋರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಾಸನೆ ಚಿರಪರಿಚಿತ. ವೇಷ, ವಾಸನೆ ನಾವು ಪರಕೀಯರಲ್ಲದೆ ಹೊಳೆಹೊಸೂರಿನ ನಿವಾಸಿಗಳೆಂದು ದನಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸುಲಲಿತವಾಗಬಲ್ಲದು. ಪಂಚೆ ಉಟ್ಟು ಪಟಗ ಸುತ್ತಿದ್ದ ಡಾ|| ವಿಶ್ವನಾಥರ ರೇಬಾನ್ ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡಕ ಅವರ ವೇಷಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಂಚಿನಮನೆ ನಿಂಗಪ್ಪ 'ಅ ಚಳ್ಳ ತೆಗಿರಿ ಸಾಹೇಬ್. ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಹೋರಿಗಳು ಈ ಪಂಚೆ ಉಟ್ಟುಂಡಿರೋರು ಡಾಕ್ಟೇ ಅಂತ ಮತ್ತೆ ಓಡಿ ಹೋದಾವ್ರಿ' ಎಂದು ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದ. ಡಾ|| ವಿಶ್ವನಾಥರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿ ಹೋರಿಗಳ ಹಗ್ಗ ಸೀರೆಯುಟ್ಟ ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಜೋಳದ ದಂಟಿನ ಹೊರೆ. ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅರಿವಳಿಕೆಯ ಬಂದೂಕು. ಹಗಲು ವೇಷದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಂತಿದ್ದ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಮೋಜಿನ ಪ್ರಸಂಗವೊಂದನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದವರಂತೆ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಗುತ್ತಿದ್ದರು ಜನ. ಕ್ಯಾಮರಾ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ದೃಶ್ಯ ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರ ತಮಾಷೆಗೂ ವಸ್ತುವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಎತ್ತಿನ ಜೋಡಿಯೊಂದಿಗೆ ವೇಷಧಾರಿಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಜೋಡಿಯು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಬದುಗಳನ್ನು ದಾಟುತ್ತಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಕಡೆಗೆ ಚಲಿಸಿತು. ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಓಡಿ ಓಡಿ ಸುಸ್ತಾದ ದನಗಳ ಗುಂಪು ಮಲಪ್ರಭೆಯ ಸಿಹಿನೀರು ಕುಡಿದು ಮರದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಅನುಮಾನದಿಂದ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದವು.

ದನಗಳ ಗುಂಪು ನಾವು ಬರುವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ನೆಟ್ಟು ಕಿವಿ ನಿಮಿರಿಸಿ ಕಣ್ಣು ಅಗಲಿಸಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿತು. ನನ್ನ ಇಳಕಲ್ ಸೀರೆ. ವಿಶ್ವನಾಥರ ಪಂಚೆ. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಜೋಡಿ ಎತ್ತುಗಳು ಅವುಗಳಿಗೆ ಚರಪರಿಚಿತವಾಗಿ ಕಂಡಿರಬೇಕು. ಹೊಳೆಹೊಸೂರಿನ ವಾಸನೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿರಬಹುದು.

ನಮ್ಮೊಡನಿದ್ದ ಹೋರಿಗಳ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡಲು ಪಡೆ ಆಳ ಕರುವೊಂದು ಬಾಲ ನಿಮಿರಿಸಿ ಛಂಗನೆ ನೆಗೆಯುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನಾವು ಹೊಳೆ ಹೊಸೂರಿನವರಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನದೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಓಡಿ ಗುಂಪನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಮಾನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಎರಡು ಕ್ಷಣ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆವು. ದನಗಳ ಗುಂಪು ಯಾವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿ ಸುಮಾರು 50 ಅಡಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಜೋಳದ ದಂಟಿನ ಹೊರೆ ಕೆಳಗಿರಿಸಿ ಬಂದೂಕನ್ನು ಹೆದೆಗೇರಿಸಿದೆ. ಅನುಮಾನಪಟ್ಟ ಹೋರಿಯೊಂದು ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಹೂಂಕರಿಸಿತು. ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದೂಕಿನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಬೆರಳು ಎಳೆಯಿತು. ಮಿಂಚಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿದ ಸಿರಿಂಜ್ ಹೋರಿಯ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ನಾಟಿತು. ದಷ್ಟಪುಷ್ಟ ಮಾಂಸಲ ಹೋರಿಗೆ ನೋಣ ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಆಗುವಷ್ಟು ನೋವಾಗಿರಬಹುದು. ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿತು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೊಂದು ನನ್ನಿಂದ ಘಟಿಸಿ ಹೋಯಿತು. ಆರಾಮವಾಗಿ ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತ ದನಗಳು ನಿಂತಿವೆ. ನಾನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಸಿರಿಂಜಿನ ಆಕ್ರಮಣ ಅವುಗಳ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತನಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಹೋರಿ ನಮ್ಮಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ನೀಡಿದ ಅರಿವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಕಂಡುಬರಲು ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧ ತಾಸಾದರೂ ಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ. ಅರಿವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೋರಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಕುಸಿದು ಬೀಳಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಹೋರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಲು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿರಬೇಕು. ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಿರಿಂಜನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಶ್ವನಾಥರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೋರಿಯ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಿರಿಂಜ್ ಇದ್ದ ಸಣ್ಣ ರಟ್ಟಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆಯಲು ಅವರು ಜೇಬಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರು. ಅವರು ಪ್ಯಾಂಟನ್ನು ಧರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಂಚೆ ಉಟ್ಟಿರುವ ನೆನಪು ಅವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಂಚೆಯನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಒಳಚೆಡ್ಡಿಯ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳ ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ಬಂದೂಕಿನ ಬ್ಯಾರಲ್‌ನ್ನು ಮಡಿಚಿ ಸಿರಿಂಜಿಗಾಗಿ ಕೈ ಒಡ್ಡಿದೆ. ಅಪರಿಚಿತರೊಂದಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ಹೋರಿಗಳೆರಡು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಓಡಿದವು. ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ದನಗಳ ಗುಂಪು ನೋಡಿದ್ದೇ ಈ ಪ್ರಸಂಗ ವಿಚಿತ್ರ ತಿರುವು ಪಡೆಯಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಉಸಿರನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡ ಅವುಗಳ ಮೂಗಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಪರಿಚಿತ

ವಾಸನೆಯು ಓಡಿಹೋಗಲು ಪ್ರಚೋದನೆ ನೀಡಿರಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಉಡಹೊಕ್ಕ ಕಟ್ಟಿರುವೆಯ ಕೂಡಿನಿಂದ ಕೆಂಪಿರುವೆಗಳು ಹೊರಬಂದಂತೆ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾಗಿ ದನಗಳು ಓಟ ಕಿತ್ತವು. ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಬಂದೂಕನ್ನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಿಸಿದ ಆಕಳು ಒಂದಕ್ಕೆ ಚಲಾಯಿಸಿದೆ. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಸಂಗ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಂಕಾಗಿಸಿತ್ತು.

ಮೊದಲು ಅರಿವಳಿಕೆ ನೀಡಿದ ಹೋರಿ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋಯಿತೆಂದು ಗಮನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾ ನಾನೂ ಓಡಿದೆ. ಡಾ|| ವಿಶ್ವನಾಥರು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಓಡಿದರು. ನಮ್ಮೊಡನೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರದೇ ಮತ್ತೊಂದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಾ, ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ದನಗಳ ಹಿಂದೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡ ಯುವಕರ ಗುಂಪು ನಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿತು. 'ದನಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ, ಒಂದು ಹೋರಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಆಕಳು ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ಕೂಡಲೆ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸಿ' ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿ ನಾನು ಮುಂದೋಡಿದೆ. ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದ ಹಿಂಡ್ಲಚ್ಚಿ ಬಳ್ಳಿಗಳು ನನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ತೊಡಕಾದವು. ಮುಗ್ಗರಿಸಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದೆ ಎದ್ದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಓಡಿದೆ. ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಕೊರಕೊಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ದನಗಳ ಗುಂಪು ಆಳೆತ್ತರದ ಹುಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಯಿತು. ಜೌಗು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕಾಲನ್ನು ಎತ್ತಿಡುತ್ತಾ ಚಲಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಓಟದ ವೇಗ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ಮೇಲೆ ಜಿಸಲು ಝಳಪಿಸುವ ಸೂರ್ಯ, ಕೆಳಗೆ ಜೌಗು ನೆಲ, ನನ್ನ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾದವು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ದಷ್ಟಪುಷ್ಟ ಯುವಕರಿಬ್ಬರು ನನ್ನನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಅರಿವಳಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಆಕಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮೊಳಕಾಲವರೆಗೆ ಹೂತುಹೋದ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಿಡುತ್ತಾ ನಡೆಯುವುದು ನನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನಿರಾಶನಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನ ದನಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ್ದ ಜನರ ಕೂಗು, ಕೇಕೆ, ಗೌಜು, ಗದ್ದಲ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಹೋರಿಯೇನಾದರೂ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಇರುವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯ ಆಳೆತ್ತರದ ಹುಲ್ಲು, ಆಪು, ಕೇದಗಿ ಮೆಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಮರಗಿಡಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತೋಟಿ ಮೀರಿದೆ.

ಅಂದಾಜು ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷ ಕಳೆದಿರಬಹುದು. ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಯುವಕನೊಬ್ಬ ಓಡುತ್ತಾ, ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಕಡೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಆಕಳು ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಸಂತಸಪಟ್ಟೆ; ಅವನು ನನಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹುಲ್ಲಿನ ಮಧ್ಯೆ ಮರೆಯಾದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಒಮ್ಮೆ ಕೂಗು ಹಾಕಿದೆ. ಅವನು ಕೂಗಿ ಮಾರುತ್ತರ ನೀಡಿದ. ಜೊಂಡು ಹುಲ್ಲಿನ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡ ನಾನು ಕಾಲು ಕೀಳುತ್ತಾ ಹೊರಬರಲು ಶ್ರಮಿಸಿದೆ.

ನನ್ನ ಅಲುಗಾಟದಿಂದ ಹುಲ್ಲಿನ ಚಲನೆಯನ್ನು ಅವನು ಕಂಡಿರಬೇಕು. ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ತಲುಪಿದ. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡವನೇ ತಡೆದು ತಡೆದು ಉಸಿರುಬಿಡುತ್ತ 'ಸಾಹೇಬ್, ನಿಮ್ಮ ಚೂಚಿ ಬಿಳಿಮಣಿಕಂಗೆ ನಾಟೋ. ಕೆಂದಾಕಳಿಗೊ' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಕೂಡಲೇ ನನ್ನ ಮೂರ್ಖತನ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂತು. ಯಾವ ಆಕಳಿಗೆ ಸಿರಿಂಜ್ ಚುಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಿತ್ತು. ಇವರು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಆಕಳು ಒಂದೊಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಓಡಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಗ್ಗುಟಾಗಿದೆ. 'ಕೆಂದಾಕಳು ಹುಡ್ಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮಾರಾಯ' ಎಂದೆ. ಅವನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಮಿಂಚಿತು. ಆ ಮಿಂಚು ನನ್ನ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಗರಿಗೆದರಿಸಿತು. ಏನು ಎನ್ನುವಂತೆ ಅವನ ಕಡೆ ನೋಡಿದೆ. 'ಕೆಂದಾಕಳು ಓಡ್ತೇ ಇಲ್ಲೇ ಬಲಬದಿಗೆ ನಿಂತೈತ್ತಿ' ಎಂದ. ಜೌಗು ನೆಲದಿಂದ ಹೊರ ಬರಲಾರದೆ ಅವನ ಕಡೆಗೆ ಕೈಚಾಚಿದೆ. ಕೈಹಿಡಿದೆಳೆದಾಗ ಮುಗ್ಗರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದೆ. ಬೈಲಹೊಂಗಲದ ಜನರ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವಾಯಿತು.

ನನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿದೆಳೆಯುತ್ತಾ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿದ. ಆಳೆತ್ತರದ ಹುಲ್ಲಿನ ಮಧ್ಯೆ ಅರಿವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅರೆಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಕಳು ತೂರಾಡುತ್ತಾ ನಿಲ್ಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಲಾರದೇ ಭಾರ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದವನೇ 'ಹಗ್ಗ ಬೇಕು ಹಗ್ಗ' ಎಂದು ಕೂಗಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಆ ಯುವಕ ನನ್ನನ್ನು ಮಿಕಿಮಿಕಿ ನೋಡಿದ. 'ಹಗ್ಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ' ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಆಕಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ಯುವಕನಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ 'ದೌಡು ಓಡೋಗಿ ಚನ್ನಪ್ಪನತರ ಇರುವ ಹಗ್ಗತಾರಲೇ ಶಿವರುದ್ರ' ಎಂದು ಕೂಗಿದ. ಬೆವರೊರೆಸಿಕೊಂಡ. ನಾನು ಜೇಬಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಪ್ರತಿ ಅರಿವಳಿಕೆಯ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಸಿರಿಂಜ್‌ಗಾಗಿ ತಡಕಾಡಿದೆ. ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಡಾ|| ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಬಳಿ ಇದ್ದುದು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಯುವಕನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ 'ಓಡೋಗಿ ನಂಜೊತೆಗಿದ್ದ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕರೆಕೊಂಡುಬಾರಪ್ಪ' ಎಂದೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಆಕಳು ದೊಪ್ಪನೆ ಕುಸಿಯಿತು. ಎಡಮಗ್ಗಲು ಕೆಳಗಾಗಿ ಬಿತ್ತು. ಹಿಂದಿರುಗಿ ಓಡಲು ಕಾಲು ಕಿತ್ತಿದ್ದ ಯುವಕನ ಅಂಗಿ ಹಿಡಿದೆಳೆದೆ. ಆಕಳನ್ನು ಬಲಮಗ್ಗಲು ಮೇಲಾಗಿ ಮಲಗಿಸಬೇಕು. ದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಕಿಲಾರಿ ಜಾತಿಯ ಆ ಕೆಂದು ಆಕಳನ್ನು ಮಗಿಚಿ ಹಾಕುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ.

ಕೆಳಗೆ ಕೆಸರು, ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಶ್ರಮ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಆದದ್ದಾಗಲಿ ಎಂದು ದೇವರ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಶ್ವನಾಥರನ್ನು ಕರೆತರಲು ಆತನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಆಕಳು ಬಿದ್ದ ರಭಸಕ್ಕೆ ಅದರ ಮೂತಿಯು ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹುಗಿದುಹೋಗಿದೆ. ಉಸಿರಾಟ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮೂಗಿನ ಮೂಲಕ ಕೆಸರು ನೀರು ಶ್ವಾಸಕೋಶದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರೆ ಆಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ. ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಲೆಯನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಲೆಯನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಒಂದಿಂಚೂ ಸರಿದಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿಬಲದ ಎದುರು ಮನುಷ್ಯ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟೆಂದು ಅರಿವಾಯಿತು! ಛಲ ಬಿಡದೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ನಾನುಟ್ಟಿದ್ದ ಸೀರೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಅಡಚಣೆ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂತು.

ಸೀರೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆದೆ. ಪ್ಯಾಂಟು ಕೆಸರುಮಯವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡೆ. ಒಳಚಡ್ಡಿ ಮೇಲೆ ಷರ್ಟ್, ಕಾಲು, ಕೈ ಕೆಸರು ಕೊಂಬನ್ನು ಹಿಡಿದೆತ್ತಲು ಮೋದರೆ ಕೈ ಜಾರುತ್ತಿದೆ. ಆಕಳ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಿಸುವ ಭಲ ನನಗೆ ಬಲ ನೀಡಿತ್ತು. ಮೂಗಿನ ಕೊರಳೆಗಳೆರಡು ಮೇಲೆ ಬರುವಂತೆ ದವಡೆ ಕೆಳಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಮೇಲೆತ್ತಿದೆ. ಹುಲ್ಲಿನ ಗರಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೂಗೊರೆಸಿ ಕೆಸರು ತೆಗೆದೆ. ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾಸ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಚನ್ನಪ್ಪಣ್ಣ ನಾಲ್ಕು ಯುವಕರೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಯುವಕನೊಡಗೂಡಿ ಹಗ್ಗ ಮೂಗುದಾರ, ದಬ್ಬಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಜರಾದ. ನಾನು ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿದೊಡನೆ, ಮೂಗುದಾರ ಹಾಕಿ ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿ ತೇರು ಎಳೆಯಲು ಮಿಣಿ ಹಿಡಿದ ಭಕ್ತರಂತೆ ದೂರಕ್ಕೆ ನಿಂತರು. ಡಾ|| ವಿಶ್ವನಾಥರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಗಂಪಿನ ಜನ ವಿಜಯೋತ್ಸಾಹದ ಅಟ್ಟಹಾಸದೊಂದಿಗೆ ಕೇಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು. ವಿಶ್ವನಾಥರು ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಔಷಧಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಹೃದಯ ಬಡಿತ, ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆ, ಉಸಿರಾಟಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಅರಿವಳಿಕೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ರಕ್ತನಾಳದ ಮೂಲಕ ನೀಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಎಚ್ಚರ ಬಂತು. ಅನೂಹ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಬಂಧಿತಳಾದ ಕಿಲಾರಿ ಆಕಳು ಅನುಮಾನದಿಂದ, ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ತಲೆ ಕೊಡವಿ ನಮ್ಮತ್ತ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದಳು. ಎಂತಹ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲೂ ತನ್ನನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಧಿಗ್ಗನೆ ಎದ್ದು ಓಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು. ಅರಿವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗದೆ ದೊಪ್ಪೆಂದು ಕೆಳಗೆ ಬಿತ್ತು. ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಎದ್ದ ಏನೂ ಮಾಡಲು ತೋಚದೆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಜಗ್ಗಾಡಿತು. 'ಆಹಾ, ಓಹೋ!' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಉತ್ಸಾಹಿ ಜನರ ಗುಂಪು ಹೊಳೆಸಿದ್ದೇಶ್ವರನ ತೇರನ್ನು ಎಳೆಯುವಂತೆ ಆಕಳನ್ನು ಕೊರಕಲಿನಿಂದ ಎಳೆದು ಊರಕಡೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ತೂರಾಡುತ್ತಾ ಓಲಾಡುತ್ತಾ ಕಾಮನ ಹಬ್ಬದ ಕುಡಿದ ಹೋರಿ ವೇಷಧಾರಿಯಂತೆ ಅದು ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿತು.

✱

ಫಾರ್ಮುಲಾ

ನಿರಾಶೆಯ ಮುಖ ಹೊತ್ತು ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.

'ಏನು ನಿನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ ವತ್ಸ?' ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

'ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ನಾನು ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ..'

'ಸರಿ'

'ಆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ನನಗೆ ಒಲಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ..'

'ಆದುದರಿಂದ?'

'ಅವರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಒಂದು ಫಾರ್ಮುಲಾ ಹೇಳಿಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ.'

ಘೊಳೆಂದು ನಕ್ಕ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳಿದರು: 'ವತ್ಸಾ, ಆ ಫಾರ್ಮುಲಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನೇಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದೆ?'

ನನ್ನ ಕರೀ ಸೀರೆ

- ಎಂ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಅದೊಂದು ಥೇಟ್ ಹಳ್ಳಿ. ಘನವಾದೊಂದು ಗುಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೇನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಇಲ್ಲ; ಹೋಟಲು ಇಲ್ಲ; ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಟಾಂಗಾ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುಡಿಯೊಂದಿತ್ತಲ್ಲ! ಪರಿಚಿತ ಮಿತ್ರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಕ್ಕಾಂ ಮಾಡಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮರುದಿನ ಹೊರಡುವುದು ಅಂದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮನೆ ಪತ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೊರಟೆವು. ವು ಅಂದರೆ, 'ಅವರೂ', ನಾನೂ.

ಮಿತ್ರರು ಅಂದರೆ, ಹೀಗೆ! ಆತ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಧಾರವಾಡದ ಕಡೆಯಿಂದ ವಿಕೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಟೇಟ್‌ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಆತನ ಪರಿಚಯ 'ಅವರಿಗೆ' ಲಭಿಸಿತು. "ನೋಡುತ್ತಿರು! ಎಷ್ಟು ಉಪಚಾರ ಮಾಡ್ತಾರೆ ಅಂತಿ! ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈ ತೊಳೆಯುವುದು ಚಹಾದಲ್ಲೇ ಅಂತೆ! ಚಪಾತಿ ಪೋಳಿ ದಶಮಿ ನೂರು ಗಟ್ಟಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ! ಶ್ರೀಖಂಡ ಬಿಸ್ಕೀಟಂತೂ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಇದ್ದೇ ತೀರಬೇಕಂತೆ" ಅಂದರು. "ನೋಡುತ್ತಿರು! ಒಂದೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡೋದೇ ಇಲ್ಲ" ಅಂದರು.

ಹಸಿದಿದ್ದ ನಾನು ಸವಿಗನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬೇಗಬೇಗ ನಡೆದೆ. ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಿತು! ಅವರಣದ ಹತ್ತಿರ ಆಳೊಬ್ಬ ನಿಂತಿದ್ದ. "ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೇನೋ, ಮತ್ತೆ" ಅಂದಾಗ, ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಾದವನಂತೆ, "ಸಂತಿ ಬಾಜಾರಕ್ಕೆ ಇದೇ ಈಗ ಹೊಂಟಾರೆ ಕಾಕಾ ಧಣ್ಯೋರು! ಹೊಂಟು ಎರಡು ಮಿನೀಟು ತೀರಿಲ್ಲ ಸುದಾ" ಅಂತ ಗಡಬಡಿಸಿದ. ಆಗ 'ಅವರು', "ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಸಂತೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಆತನ್ನ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ! ನೀನು ಒಳಗೆ ಹೋಗು" ಅಂದರು. "ಒಳಗೆ ಹೋಗು! ಅಂದರೆ? ನನಗೆ ಯಾರ ಗುರುತೂ ಇಲ್ಲ! ಹೋಗೋದು ಹ್ಯಾಗೆ!" ಅಂದೆ. "ಹೋಗೇ ಸುಮ್ಮಗೆ! ಹೆಂಗಸರ ಗುರ್ತು ಮಾಡಿಕೊ!" ಅಂತ ನಡೆದೇಬಿಟ್ಟರು, ಆಳನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು.

ಹೊಸ್ತಿಲ ಬಳಿ ಸೇರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಕು ಬೇಕಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದ. ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಾನು ಅಂತ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಹೊರಬಂದು ಮತ್ತೆ ಒಳಹೊಕ್ಕ. ಆ ಹೈದನ ಅಂತರ್ಧಾನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿ ಬೇಸರಕ್ಕಿಟ್ಟು, ನಾನು, ಅವನು ಬಂದ ಸಮಯ ನೋಡಿ, "ಲೋ! ಒಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ಇದಾರೆಯೇ?" ಅಂದೆ. ಹುಡುಗ ಪೀಪಿ ಊದಿದ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಿಳ್ಳೆ ಹಾಕಿ, "ಇಲ್ಲ" ಅಂದ.

ಅಕ್ಕ?

ಇಲ್ಲ

ಮತ್ತೆ ಯಾರಿದಾರೆ?

ಅವ್ವ!

ಅವರನ್ನ ಕೊಂಚ ಬರಹೇಳಪ್ಪ

?... ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅವನು ಪೀಪಿ ಊದಿದ.

ಆಮೇಲೆ ಊದುವಿಯಂತೆ! ಮೊದಲು ಆಕೆಯನ್ನು ಕೂಗು! ಅದಕ್ಕವನು ಜೋರಿಲೆ,
“ಅವ್ವಾ” “ಅವ್ವಾ” ಅಂತ ಒದರಿದ.

ಸುಮಾರು ರಿಟೈರಿಂಗ್ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಡಿಹೆಂಗಸೊಬ್ಬರು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅಬ್ಬಾ
ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರ! ಏನು ಲಠ್ಯಮ್ಮ! ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿಯಂತಾದ ನಾನು!

“ಏನವ್ವಾ! ತಂಗಿ!” ಎಂಬ ಆರಚಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆ,
ಕೆಳದನಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಹುಡುಗ, “ಮುಳುಮುಳು ಅಂತ ಅನ್ನಬ್ಯಾಡಿ! ಅವ್ವನಿಗೆ ಕಿವಿ ನೆಟ್ಟ
ಕೇಳಿಸೋದಿಲ್ಲ” ಅಂತ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ. ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೇಲು ದನಿಯಲ್ಲೇ ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದೆ.

ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಾದಮೇಲೆ, “ಒಳಕ್ಕೆ ಬರಿ! ಚಾಜಯದ ಮ್ಯಾಲೆ ಕೂಡಿ” ಎಂಬ ಆಪ್ಪಣೆ
ಬಂತು.

ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ ಒಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಪರಿವೆಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆಯೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬಾಕೆಯೂ
ಹುರಿಗಡಲೆ ಆರಿಸಿದರು. ಅವಲಕ್ಕಿ ಕೇರಿದರು. ರಾತ್ರಿಗೆ ಒಗ್ಗರಣೆ ಅವಲಕ್ಕಿ ಮಾಡುವರೊ
ಏನೋ ಅಂತ ಎಣಿಕೆ ಹಾಕಿದೆ. ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿತು. ಅವರ ಅನಾದರಣೆಯಿಂದ ನಾನು
ಬಹಳ ನೊಂದೆ. ಕಡೆಗೆ, ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ, ‘ಸೀಸೀ’ ಮಾಡಿ ನೋಡುವ ಅಂತ ಕೊಂಚ
ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಸರಿದೆ.

“ಈ ಹುಡುಗ ನಿಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮಗ ತಾನೆ?”

“ಹೌದು! ದಾವೂರಮ್ಮ ನಿಮ್ಮದು?”

“ಮೈಸೂರು! ಅ...ಅಜ್ಜೀ... ಅಲ್ಲ... ಅವ್ವಾ.”

“ಅವ್ವ ಅವ್ವ ಹಾರೆ?”

“(ಅವ್ವ ಅವ್ವ ಹಾರೆ?...!!... ಏನು ವಿಚಿತ್ರ ಇದು?)... ಹೂಂ. ಇದಾರೆ.”

“ಗುಡಿ ನೋಡ್ಲಿಕ್ಕೇಂತ ಬಂದಿರೇನು ಮತ್ತ?”

“ಹೌದು!... ಈ ಮನೆ ನಿಮ್ಮದೇ ಏನು?”

“ಅಯ್ಯ! ಮನಿಗಿನಿ ನಮ್ಮದು ಹ್ಯಾಂಗಾದೀತು? ಖೋಡಿ ಸೊಸೇರು ಇದ್ದ ಮ್ಯಾಲೆ?
ನನ್ನದೊಂತ ಏನಾರಾ ಉಳಿದದೇನು? ಹೌದಲ್ಲೇ ಕಾಸಕ್ಕ?”

“ಆ ಹುಡುಗ ನಿಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮಗ ತಾನೆ?”

“ಮೊಮ್ಮಗ ಅಂತ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳಲೇ ನಮ್ಮವ್ವ! ನನ್ನ ಸೊಸಿ ಮಗ, ಅವ.”

“ಅವನನ್ನ ನೋಡಿ ನನ್ನ ತಮ್ಮನ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು.”

“ಹಿಂಗೇನು? ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ತಮ್ಮಂದಿರು ಹಾಗೆ?”

“ಇಬ್ಬರು! ನೋಡಿ, ಭಾಳ ಚಾಲೂಕು ಹುಡುಗ, ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಎಲ್.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ್ತಾನೆ. ನಾನು ಬಿ.ಎ.ಗೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಎರಡನೇ ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿದ... ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷ.”

“ಹಂಗಾರೆ ನೀ ಬಿ.ಎ. ಪಾಸಾಗಿಯೇನು?” ಅಂತ ಮುದುಕಿ ಕೇಳಿದಳು. ಆದರೆ, ಎಂತಹ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತೆ? “ನಿನ್ನ ಕೈ ಸೆಗಣೆ ಆಗಿದೆಯೇನು?” ಎಂಬ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ! ನಾನು ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಅಂದರೆ ಮುದುಕಿ ಮೆಹರ್ಬಾನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದು ತದ್ವಿಪರೀತವಾಯಿತು!

“ಮೇಡಮ್ಮಾಗಿಯೇನು ನೀ?”

“ಇಲ್ಲ ಅಜ್... ಅವ್ವಾ.”

“ಮತ್ತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಲಿತೇನು ಮಾಡಿದೀ! ಬಿಡು ಹಂಗಾರ.”

ನಾನು ಜಂಬ ಕೊಚ್ಚಿದ್ದು ಪೂರಕವಾಗುವುದರ ಬದಲು ಮಾರಕವಾಯಿತು. ಮುದುಕಿಯರು ಮತ್ತೆ ನನ್ನನ್ನ ಚ ಚು ಅಂತ ಮಾತನಾಡಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ... ಅವರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತಿನಿಂದ ‘ಅವರ’ ಗುರುತಿನ ಮಿತ್ರ, ಮನೆ ಯಜಮಾನ ಮತ್ತು ಯಜಮಾನಿ ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ‘ಹೋಗ್ಯಾರ’ ಎಂದೂ, ‘ಸಂತಿ’ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾತ ಆಕೆಯ ತಮ್ಮ ವಿನಾಯಕ ಕಾಕನೆಂದೂ ತಿಳಿಯಿತು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅವರೇ ಬಂದರು. ನಾವು ಪರಿಸೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಆಗಲೇ ಹೊರಟೆವು. ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಸೇರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹಸಿದ ತೋಳಗಳಾಗಿದ್ದೆವು.

ಕಾಕಾರವರು “ಊಟಕ್ಕೇಳಿ” ಅನ್ನುವುದೇ ತಡ ಊಟದಮನೆ ಕಡೆ ಧಾವಿಸಿದುವು. ಹೊಸ್ತಿಲು ಮೆಟ್ಟಿದೆ; ಮುದುಕಿ ಅಡ್ಡ ಬಂದಳು! “ಕುಂಜೀ ಧೋತ್ರ ಕೊಡಲ್ಯಾ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದಳು. ನನಗೆ ಗಾಬರಿ ಆಯಿತು. “ಯಾಕೆ?” ಅಂದೆ. “ಉಟ್ಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ.”

ದೇವರೇ! ಧೋತ್ರ ಪಂಚೆ ಉಟ್ಕೊಂಡು ಊಟ! ಅದೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರದು!.... ಇಂಥಾ ಪೇಚಿನಲ್ಲಿ ನಾನೆಂದೂ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ! ಧೈರ್ಯ ತಳೆದು, ಹೇಳಿದೆ, “ಇಲ್ಲವ್ವಾ! ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈತರ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ - ಶಿವ ಶಿವ - ನಾನು ಈತರ ಕೇಳೇ ಇಲ್ಲ - ಬೇಡ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ಧೋತ್ರ” ಅಂದೆ.

“ಸರಿ, ಹಂಗಾರ! ಇಲ್ಲೇ ಕೂಡ್ತು ಊಟಕ್ಕೆ. ಕಟ್ಟೆಮ್ಮಾಲೆ ತಂಬಿಗಿ ಇಟ್ಟೇನಿ. ಕಾಲ್ ತೊಳಕ್ಕೊಂಡ್ವಾ... ಅಂದರ ಬಚ್ಚಲಮನೆಗೆ ಹೋಗಬ್ಯಾಡ ತಂಗೀ ಮತ್ತೆ.”

ಊಟದ ಮನೆ ಹೊರಗೆ... ಅಲ್ಲೇ ಕುಕ್ಕರಿಸಿದೆ. ಅಡಿಗೆ ಬಡಿಸಿದರು. ಅನ್ನ ಅಮರೀ,

ಬೆಳಗಿನ ಭಕ್ತಿ, ಭಕ್ತರಿ ಖಂಡ ತುಂಡಾಗಿ ಹಲ್ಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ತುಂಡಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಆ ಅವಲಕ್ಕಿ ಕೊಬ್ಬರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಏನಾದುವೋ ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಪಟ್ಟಿತು. ನಾಲಿಗೆ.. ಊಟ ಮುಗಿಯಿತು... ಗಂಡಸರ ತಾಟು ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಆಡಿಗೆಯವ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. “ಎಲೆ ಬಿಸಾಡಿ, ಹಿಂದಾಗಡೆ ಗೋಮಯ ಹಚ್ಚು! ಪರಂತು ಬಚ್ಚಲುಮನ್ಯಾಗೆ ಹೋಗಬೇಡ - ಇಲ್ಲೇ ನೀರಿಟ್ಟೇನಿ - ಕೈ ತೊಳೆದು ಹಿಂದಾಗಡೆ ತಂಬಿಗಿ ಬೋರಲಿಡು.”

ನನಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಉರಿದು ಬಂತು. ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಹೇಳಿತು: “ಛೇ! ಈಗಲೇ ‘ಅವರನ್ನು’ ಹೊರಡಿಸು. ಗುಡಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೋಗಲಿ ಮೊದಲು ರೈಲು ಹತ್ತಿ ಹೊರಡಿ” ಅಂತ. ತಾಳ್ಮೆ ಹೇಳಿತು: “ಬೇಡ! ಇದೂ ಒಂದು ಮರು! ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ....”

ಅರ್ಧ ತಾಸಿನ ನಂತರ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಉರುಳಿಸಿ ಮಲಗಿದೆವು. ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯ ಅರೆಮುಚ್ಚಿದ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಕಾಕಾರವರ ಗೊರಕಾ ಧ್ವನಿ ತುಯ್ಯುತ್ತ ತುಯ್ಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಜೋಗುಳಕ್ಕೆ ಮೈಮರೆತು, ನಿದ್ರೆ ಬಂತು.

ಬೆಳಗಾಯ್ತು. ಆಗ ನನಗೆ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಕಚ್ಚೆ ಹಾಕದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೋ ಜಾತಿಯವಳು ಎಂದು ಮುದುಕಿಯರು ತಿಳಿದರೋ ಏನೋ? ಅಂತ ಯೋಚಿಸಿ, ಕಚ್ಚೆಹಾಕಿ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟೆ ಹಣೆ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಕುಂಕುಮ ಇಟ್ಟೆ ಮುದುಕಿಯವರಲ್ಲಿ ಮಾತು ಬೆಳೆಸಿ ನಮ್ಮ ತಂದೇದು ದೊಡ್ಡ ಆಚಾರ್ಯ ಮನೆತನ, ಅವರು ಮತಗ್ರಂಥ ಬರೆದಿದಾರೆ, ನನ್ನ ಮಾವನವರು ತಮ್ಮ ಧಾರವಾಡದ... ವಕೀಲರು - ಎಂದೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಕಡೆಗೆ, “ಹಾಂಗೇನು? ಸುಶೀಲಾ ಬಾಯೇರ ಸೊಸಿ ಏನು?” ಎಂಬ ರಾಗ ಬಂತು. “ಆಕೆ ಹಂತಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಭಾವೂಜಿ ಅವರ ಸೊಸಿ ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಹಾರೆ! ಭಾಳೇ ಶಾಣೇ ಆಕೆ ಅಂತ! ನೆಟ್ಟಗಾತು. ನೀ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆಕೆಗೆ ನಾನು ನೆನಸಿದೇಂತ ಹೇಳವ್ವ - ಮತ್ತೆ ಮರೀಬೇಡ - ಹಾಂ!”

ಅಷ್ಟೆ ಸ್ನಾನದ ಮನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವ್ವಣೆ ಚೀಟಿ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತ ‘ಅವರನ್ನು’ ಕೇಳಿದೆ: “ನಾನು ಕೀಳು ಜಾತಿಯವಳು ಅಂತ ಇದಾರೆನು?” ಅಂದೆ. “ಆ ಮುದುಕಿನ ಕೀಳು ಬೇಕಾದರೆ” ಅಂದರು. “ನಿಮಗೆ ಹಾಸ್ಯ; ನನಗೆ ಸಂಕಟ - ನಾನೇನು ಅಷ್ಟು ಅಸಹ್ಯವಾಗಿದೇನೆಯೇ? ಉಟ್ಟಿರುವ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಳೆಯೇ? ಸೊಗಸಾದ ಕರೀ ಧರ್ಮಾವರದ ಸೀರೆ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗೂಡಂಚಿನ ಸೀರೆ! ಫಳಫಳ ಮಿರುಗುತ್ತಿದೆ!... ಕಚ್ಚೆನೂ ಹಾಕಿದೀನಿ! ಪರಿಚಿತ ಸೊಸೆ! ಇಷ್ಟಾಗಿ ಮುದುಕಿ ಸ್ನಾನದ ಮನೆಗೆ - ಸ್ನಾನದ ಮನೆಗೆ - ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡದೆ ಹೋದಳು. ನೀವೋ ತಣ್ಣಗಿದೀರಿ! ಊಟದ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ.. ಆ....” ಅಂದೆ. ಅದಕ್ಕವರು, “ಈ ಸೀಮೆ ಗಂಡು ರಾಜ್ಯ; ಗಂಡಸರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆ ಹೆಚ್ಚು!

ಅಂತಲೇ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ 15 ದಿನ ಇರತಕ್ಕವ" ಅಂದರು. ನನಗೆ ರೇಗಿತು. "ಸುಖವಾಗಿರಿ! ನಾನಂತೂ ಇದೇ ಗುಡಿಯ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸಾಯ್ತೇನಿ" ಅಂದೆ.

ಕೊಳದಲ್ಲೂ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಸಾಯಲೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಹೊರಗೆ ಕೂತು ಊಟ ಮಾಡಿದೆ, ರೈಲಿಗೆ ಹೊರಟೆವು. ಈಕಡೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಮುದುಕಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ತೋರಿಸೋಣ ನಮ್ಮ ಉದಾರ ವರ್ತನೆ, ಅವರ ಜಿಗುಟುತನ, ಅಂತ! "ಗಂಡುಕೂಸಿನ ತಾಯಿ ಆಗವ್ವ" ಅಂತ ಹರಸಿದಳು.

★★★

ಊರು ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಬಂದಾಗ ಧಾರವಾಡದ ಗೆಳತಿಯೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾನೂ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮುದುಕಿಯನ್ನು ಅಸಡ್ಡಾಳ ಮುದುಕಿ ಅಂತ ಅಲ್ಲಗಳೆದೆ. "ನೋಡೇ! ಮಾಲತಿ! ಇದೇ ಈ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನಾನೇನು ಅಷ್ಟು ಹೊಲಸು ಕಾಣಿಸ್ತೇನೆಯೇ? ಊಟದ ಮನೆಗೆ ಬಿಡಬಾರದಾಗಿತ್ತೆ?" ಅಂದೆ.

ಅದಕ್ಕವಳು "ಏನು? ಇದೇ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟಿದ್ದೆಯಾ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ?" ಅಂದಳು.

"ಹೂ."

"ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು. ಅವರು ಒರಟು ಮಂದಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀನು ಅನ್ನುವಷ್ಟು ಅಸಡ್ಡಾಳ ಮಂದಿ ಅಲ್ಲ. ಆದಿನ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊರಗಟ್ಟಲು ಕಾರಣ ಇತ್ತು."

"ಏನದು?"

"ನಿನ್ನ ಕರೀ ಸೀರೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಅಪರಾಧಿ."

"ಕರೀ ಸೀರೆ! ಈ ಜರೀ ಸೀರೆ!"

"ಹೌದು! ಆಕಡೆ ಕರೀ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟರೆ, ಮೈಲಿಗೆ! ಮಹಾಮಹಾ ಮೈಲಿಗೆ! ಅದಕ್ಕೇ ಆ ಮುದುಕಿ ನಿನಗೆ ಧೋತ್ರ ಉಟ್ಟು ಉಣ್ಣಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದು....!"

"ಅದಕ್ಕೇ...!!"

★★★

ನೀತಿ: ಕರೀ ಜರೀ ಸೀರೆಯಿಂದ ಅಂದವೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಅನರ್ಥವಾಗುವುದೂ ಉಂಟು.

✽

ತಪ್ಪು-ಒಪ್ಪು

ಯಾಕೆ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ತಿದ್ದಿದ್ದೀಯಾ?

ನಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ನಾವೇ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲವೆ ಮಿಸ್?

ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅನುಭವಗಳು

- ಗುರು

ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಮುನ್ನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ನಾನು ಸೇರಿದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. 70 ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಅಲುಗಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ತೆರೆದಿದ್ದ ಬಾಗಿಲು ಅಂದರೆ ಅಮೇರಿಕಾ ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನೂ ಗಲ್ಫ್ ದೇಶಗಳ ಬಾಗಿಲು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೇರಳದವರು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಅರಸಿ ಹೊರಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಬರೇ ಒಂದು ಪದವಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸುಮಾರು ಯುವಕರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಿ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನೌಕರಿ ಇಲ್ಲದೇ ಪ್ರಸ್ತೇಟು ಆಗಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಾವು ಪದವಿ ಪಡೆದು ಹೊರಜಗತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಚಾಚಿಕೊಂಡಿದ್ದು.

ಅವಾಗ ತಾನೇ ಬಿಎಸ್‌ಸಿನ ಥರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಿರುದ್ಯೋಗ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಥರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಡಿಗ್ರೀ ಮಾಡಿದ್ದೀ, ನಿನಗೆ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನದೇ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಕಳೀತಿದ್ದ ಸಮಯ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಸಲೀಸಾಗಿರಲಿಲ್ಲ - ಕಾರಣ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಯಾರೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರು. ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಸುಮಾರು ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ನಿಜವೋ ಸುಳ್ಳೋ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದದು. ಇದು ಅಂದರೆ ಈ ಜಾಯಮಾನ ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ಲಂಚ ತೆರಲು ಕೈ ಬರಿದು ಮತ್ತು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಹೇಗೋ ಮಾಡಿ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟೆವು ಅಂತಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ಟೋಪಿ ಬಿದ್ದು ಅದು ಹೋದರೆ ಎನ್ನುವ ಪುಕ್ಕಲು. ಈ ಪುಕ್ಕಲೇ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಥರಹದವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತು ಅನ್ನುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಗತಿ ನನಗೆ ಈಗ! ಹೀಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕೆಲಸದ ಆಸೆ ಅಥವಾ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಪಡೆದ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸದ ಆಸೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಅಂತ ಸಿಕ್ಕರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಲೇಬೇಕಾದ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ಆಗಲೇ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರು ಯಾರೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಖಾಸಗಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂತಹ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ! ಇನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕೊಂದರೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಕೆಲಸ ಪಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಂತ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೇ ನಾವುಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋಸ್ಡ್, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಭಾವಿತ, ಗುಪ್ತ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ನಾನು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಷನ್‌ಗೆ ಓದಬೇಕು ಅಂದರೆ ನಾನು ಶೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಮೆಂಟ್ ಸೀಟು ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ: ಮುಂದೆ ಬಿಇ ನೋ ಅಥವಾ ಗೀಯೀನೋ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಆಗ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತೆರಬೇಕಾದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡೊನೇಷನ್ ಹೊಂದಿಸುವ ಚೈತನ್ಯ ನಮಗೆ ದೂರ ಅಂತ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇತ್ತು.

ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಎಸ್‌ಸಿ ರಿಸಲ್ಟ್ ಬಂದ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಮಾಡಿದ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಾಹೀರಾತು ಬಂದರೂ (ಉದಾಹರಣೆ-ಸೋಪು, ಹಲ್ಲುಪುಡಿ, ಪರ್ಫ್ಯೂಮ್‌ಗಳು ... ಹೀಗೆ) ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜನ ಬೇಕು ಅಂತ ಕೇಳಿರಲಿ ಕೇಳಿರದೇ ಇರಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ವಿಳಾಸ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಗುಜರಾಯಿಸೋದು - ಹೀಗೆ ನಾನು ಬಿಎಸ್‌ಸಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸ ಇದ್ದರೆ ನನಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೊಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಅಂತ ನಾನು ಭರವಸೆ ಕೊಡ್ತೀನಿ. ಅಲ್ಲದೇ ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೂ ನಾನು ತಯಾರಿದೀನಿ.... ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಸುಮಾರು ಸುಮಾರೇನು ಯಾವ ಅರ್ಜಿಗೂ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ! ಆದರೂ ಹಠ ಬಿಡದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನ ಹಾಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಅಂತ ಪೋಸ್ಟ್‌ಆಫೀಸಿಗೆ ಮುಡಿಪಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಪರ್ಫ್ಯೂಮ್‌ಗಳು ಅಂದರೆ ಏನು ಅಂತ ಈಗಿನ ಓದುಗರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ-ಪರ್ಫ್ಯೂಮ್‌ಗಳು ಅನ್ನುವುದು ಆ ಕಾಲದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೀರೇಚಕ ಯಾನೆ ಭೇದಿ ಮಾತ್ರ!

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಏನಾಯಿತಪ್ಪಾ ಅಂದರೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಎಂಪ್ಲಾಯ್ ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನಿಂದ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂತು. ಈಗಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಅಂದರೆ ಏನು ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಬೇಕು ಎನ್ನುವವರು ಈ ರೀತಿಯ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂಥಹವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು (ಅಂದರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು) ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಈ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜು! ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೌಕರಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ಅಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಬಿಎಸ್‌ಸಿ ಪದವೀಧರರು ಬೇಕು, ಪಿಸಿಎಂ ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿರಬೇಕು - ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಒಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಿ ಅಂತ. ಸರ್ಕಾರ ನಿಜವಾಗಲೂ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತಾ? ಅಂತ ನನ್ನ ಮಗಳು ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಈ ಕಥೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಕೇಳಿತು. ಮರೀ, ನಿಜವಾಗಲೂ ಆ ಕಾಲ ಹೇಗಿತ್ತು ಏಸೊಂದು ಸೊಗಸಿತ್ತು ಅಂತ ಭಾವುಕನಾಗಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಲಂಚ

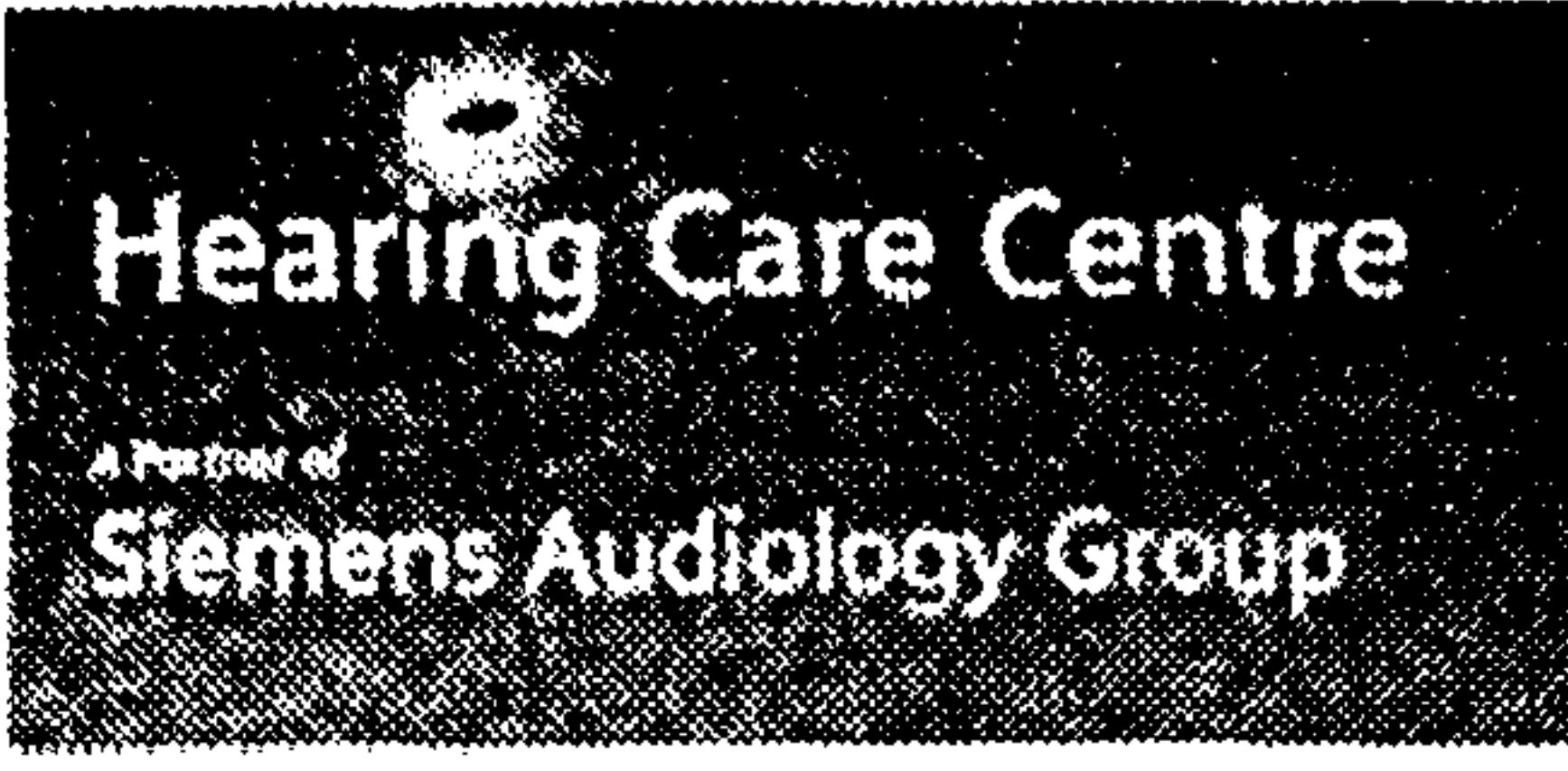

ಋಷುವತ್ತು ಇಲ್ಲದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆದ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಯೊಬ್ಬರ ಕಥೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ! ಇದು ಹಾಗಿರಲಿ ಈಗ ಮತ್ತೆ ಕಥೆಗೆ...

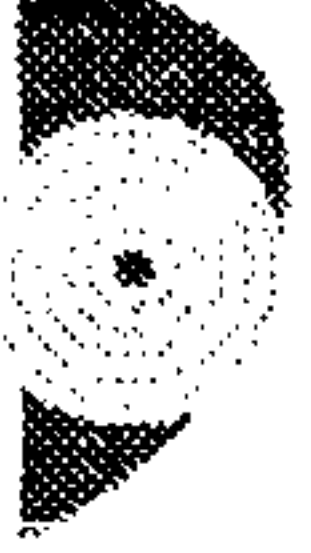
ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿಗೆ ಹೋದೆ. ವಿವರ ತಿಳಿಸಿದರು. ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅಂತ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟುಬಂದೆ. ಅದಾದ ಎರಡು ಮೂರು ವಾರಕ್ಕೆ ಬಿಇಎಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಒಂದು ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕರೆ ಬಂದಿತು. ಹೋಗಿ ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದೆ. ಆಗಿನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಸುಮಾರು ಜನ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಕಾರ್ಖಾನೆ ಒಳಗಡೆ ಮೊಕ್ಕರೆ ನಿಮಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಅಂದರೆ ಹನ್ನೆರಡು ಭಾಷೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದು ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕ್ಯಾಂಟೀನು-ಆಗ ಹತ್ತು ವೈಸೆಗೆ ಊಟ ಅಲ್ಲಿ.... ಮನೇಗೆ ಬಂದವನು ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬಗ್ಗೆಯಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದು-ಅಲ್ಲಿನ ಕ್ಯಾಂಟೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೂ ತಿಂಡಿಪೋತ ನೀನು ಈಗಲೂ ಹಾಗೇನೇ ಅಂತ ನನ್ನಾಕೆ ಬೈತಾಳೆ-ಬಿಡಿ. ಕಸ್ತೂರಿಗೆ ಅಲ್ಲ ಕತ್ತೇಗೆ ಕಸ್ತೂರಿ ವಾಸನೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮರೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೈವಾಗೆ ಬನ್ನಿ ಅಂತ ಮತ್ತೊಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿತು. ವೈವಾ ಮುಗಿದು ಸುಮಾರು ದಿವಸ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸದ ಆರ್ಡರು ಕೈಗೆ ಬಂದಿದ್ದು - ಮೊದಲು ಆರು ತಿಂಗಳು ತರಬೇತಿ, 80 ರೂಪಾಯಿ ತರಬೇತಿ ಸ್ಟೈಪೆಂಡು, ನಂತರ 160/- ಮೂಲವೇತನ ... ಎರಡು ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಬಿಡುಲ್ಲ ಅಂತ ಬಾಂಡು... ಹೀಗೆ. ಆಗ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ, ಯಾಕೆ ಬಾಂಡು ಕೊಟ್ಟು ಸೇರೋ ಅಂತ ಕೆಲವು ಗೆಳೆಯರು ಹಿತವಚನ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಗಲೇ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ - ಮನೆಯವರು ಆಗಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ರೈನ್ ವಾಷ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರುಗಳು ಇರೋಲ್ಲ, ರಿಟೈರು ಆಗೋವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಾಡಿಸೋಲ್ಲ ಇದು ಒಂದು ಸಮಜಾಯಿಷಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಮನೇ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಬಸ್ಸು ಬರುತ್ತೆ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೂ ಅವರೇ ಕರಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಿಡ್ತಾರೆ.... ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕ್ಯಾಂಟೀನಿದೆ... ಈ ರೀತಿ. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಊರೂರು ಸುತ್ತುವ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವರು ಹೊರ ಊರುಗಳ ಸುಖವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದು ಈ ಸುಖ ಕಳೆದುಕೊಂಡೆ ಅಂತ ಅನಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಆದರೆ ಇದೇ ಗೆಳೆಯರು ಪ್ರತೀ ಊರಲ್ಲೂ ಮನೆ ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಡೊನೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಒದ್ದಾಡಿದ್ದು ಇದೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು ಅಂತ ನನಗೆ ನಾನೇ ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ - ಈ ಸಮಾಧಾನ ಸರಿಯಲ್ಲ ಅಂತ ಅನಿಸಿದ್ದರೂ! ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಅದು ಹೇಗೋ ಹೊಂದಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ! ಕೆಲಸದ ಅನುಭವ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಾ?

✽

SIEMENS

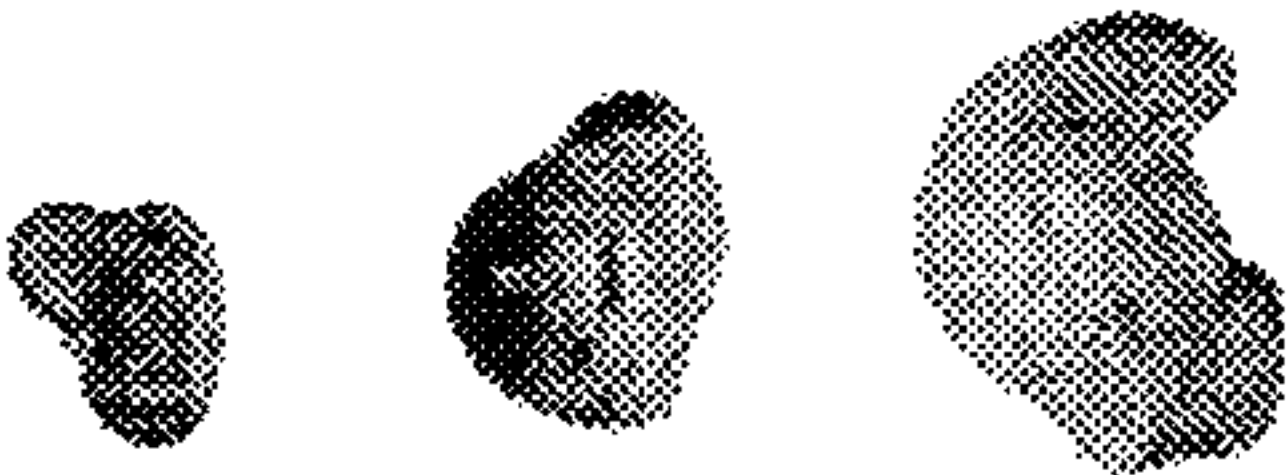
WHISPER HEARING AIDS

PVT. LTD.

ಮಾತು ಎಂಬ ಬೆಳಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು

- ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿ

ಮಾತು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಹಜ. ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಶಕ್ತಿ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಮೂಡದೆ ಇರಬಹುದು. ಶೇಕಡಾ ಮೂರರಿಂದ ಹದಿನೆಂಟರವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚುವಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತಿನ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಲೂಬಹುದು. ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತೊಂದರೆಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಗಲಾರದು, ಅದರಲ್ಲೂ ವಯಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಔಷಧ ಮತ್ತು ಆಪರೇಷನ್ನಿಂದ ಲಾಭ ಕಡಿಮೆಯೇ ಆಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬಲಕುಂದುವ ಕಿವಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಗ. ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಜನರು ಈ ತೊಂದರೆ ಬಹಳ ಅನ್ನುವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವವರೆಗೂ ಕಾದು ನಂತರವೇ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಲು ಮೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಳುವ ತೊಂದರೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಶುರುವಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುವ ಬದಲು ತೊಂದರೆಯ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಏನೇನು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆಯೆಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ನವೀನ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ಆವಿಷ್ಕಾರದಿಂದಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಅತೀ ಕಿರಿದಾದ ಹಾಗೂ ರಿಮೋಟಿನಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಲ್ಲ ಹಿಮರಿಂಗ್ ಏಡುಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸೀಮೆನ್ಸ್ ಹಿಮರಿಂಗ್ ಏಡುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಿ. ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಅನುಭವವಿರುವ ನಮ್ಮಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕೇಳುವ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಿ. ಸಮಯ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿ ಬನ್ನಿ. ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಈ ವಿಳಾಸಗಳಿವೆ: ಎಸ್ಟರ್ ಹಿಮರಿಂಗ್ ಏಡ್ಸ್. 1030/13, 25ನೇ ಮೇನ್, 39ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಜಯನಗರ 'ಟಿ' ಬ್ಲಾಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು - 560 041. ದೂರವಾಣಿ: 080-26640571 ಮತ್ತು 9741765454.

www.hearingaids.co.in
email : doctorgp@hearingaids.co.in

ತುಂತುರು

- ದಂನಳಿ

- ಈಗ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನ್ಯೂಟನ್ನಿನ ನಾಲ್ಕನೆಯ ನಿಯಮ ಪ್ರಸ್ತುತ. ಆದು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ: Every book will continue to be at rest or covered with dust until some external or internal exam moves it.
- ಬೇಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವವರು ತುಸು ಕಾಡನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿರಬೇಕು.
- ನಾನು ನಾಸ್ತಿಕನಾಗಲು ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ರಜೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಆ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟೆ.
- It is important for children to be happy than successful.
- ಸತ್ಯ ಇನ್ನೂ ಚಪ್ಪಲಿ ಮೆಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಹಾಕುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.
- If I could make a staircase with my tears I would climb up and bring you back to me.. ಎಂದು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಚಾರ.
- ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತದೆ.
- You lose touch only with those people with whom you never bothered to keep in touch.
- ಮಹಿಳೆಯರೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ.
- 800 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮೇಲೇರಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವನನ್ನು ಕುಬ್ಜನನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆಯೇ?
- After 40 years you get the face you deserve.
- ನೀವು ಯುವಕರಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ದಪ್ಪಗಿರುವ, ವಯಸ್ಸಾದವರ ಜತೆ ಇರಿ.
- Host.. host.. ನಾ ರಹಾ ಎಂಬ ಚಿತ್ರ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.
- ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರನ್ನು ನೀವು ದ್ವೇಷಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ.
- You are what you look or what you cook?
- ನನಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರಲು ಆಸೆ.
- ದೀಪದ ಕೆಳಗೆ ಕತ್ತಲು ಎಂಬಂತೆ ಬೆಸ್ಸಾಂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಪವರ್ ಕಟ್ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ.
- Women live a better, longer and peaceful life. Of course, a woman does not have a wife.

ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಮಹಿಮೆ

- ಸುಜಾತ ರಾಜಣ್ಣ

ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ನ ಮಟ್ಟ ಹಾಕಬೇಕು ಅಂತ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡ್ತಾನೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಛಲಬಿಡದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆ ಈ ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಭೂತ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಾಡ್ತಾನೆ ಇರುತ್ತೆ.

ಇದರ ಯಶಸ್ಸಿನ ಗುಟ್ಟೇನು? ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಮಾಡುವವರು ಸೀನಿಯರ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಜೂನಿಯರ್ಸ್ ಆಗ ತಾನೇ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಹುಡುಗರು ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು, ಐದು ವರ್ಷ ಅದೇ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಬೇಕಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಡುವುದು ದೂರದ ಮಾತಾಗಿಬಿಡುತ್ತೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲೂ ಈ ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಪಿಡುಗು ಕಾಡ್ತಾನೆ ಇರುತ್ತೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಎರಡನೆಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಅಂಕ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆಡಿಕಲ್ಲೋ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲೋ ಸೀಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ ಧನ್ಯರಾದೆವು ಎಂಬ ಭಾವ ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಮಕ್ಕಳೇ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಓದಿ ಓದಿ ಮರುಳಾದ ಕೂಚುಭಟ್ಟ ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದರೂ ಲೈಫ್‌ಸೈಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ಹೊಡೆದವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಎದಿರೇಟು ಹಾಕಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಲೆ ಈ ಜಾಣ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಾಯ ತಸ್ತೈ ನಮಃ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇವರು ಕಲಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸೀನಿಯರ್ಸ್ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿದ ಹುಡುಗರ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗಾಗಿ ಈ ವಿಷಚಕ್ರ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಹಾಯಾಗಿ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅದೂ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಇದೊಂದು ಅನುಭವಿಸಲೇ ಬೇಕಾದ ವಿಧಿ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡೇ ತಯಾರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಮೊದಲನೇ ಟೆಸ್ಟ್ ನಡೆದಾಗ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿದ ಈ ಹುಡುಗರು ಕಡಿಮೆ ಅಂಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾಪ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಓದಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಇವರ ಕೈಗೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ಪಾಲಕರು ಪೇಚಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಒಳಗಿನ ಗುಟ್ಟು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಈ ಹುಡುಗರು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರಂತೂ ದೇವರೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಸೀನಿಯರ್ಸ್ ಇವರ ಕೈಲೇ ನೋಟ್ಸ್ ಬರೆಸುತ್ತಾ ತಾವು ಓದಬೇಕಾದ ಪಾಠವನ್ನು ಜೂನಿಯರ್ಸ್ ಓದಿ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಲಾಸಿನ ಪಾಠ ಓದಲು ಸಮಯವೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೂ

ಹೊಡೆಯುವುದು ಇನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಅಮಾನುಷರಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಸೀನಿಯರ್ಸ್ ಹೇಗೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹುಡುಗರ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸೀನಿಯರ್ಸ್ ಇವರ ಪಕ್ಷ ವಹಿಸಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಯಾರು ಗೋಳಾಡಿಸುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ಗೊತ್ತೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸೀನಿಯರ್ಸ್‌ಗಳ ಈ ಕೈಂಕರ್ಯ ಸುಮಾರು 6 ತಿಂಗಳಾದರೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಕಾಟ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಕೆಲವರು ಕಾಲೇಜು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗರು ಪ್ರಾಣಾನೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಅನಿಸುತ್ತೆ ಈ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದವರು ತಾವು ಸೀನಿಯರ್ಸ್ ಆದಾಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿದವರನ್ನು ಇದೇ ಹಿಂಸೆಗೆ ಯಾಕೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ? ಸೊಸೆ ಅತ್ತೆಯಾಗಿ ಬಡ್ತಿ ಪಡೆದಾಗ ತಾನೂ ಸೊಸೆಯಾಗಿದ್ದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವ ಹಾಗೆ (ಈಗ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ) ಇದೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಸೇಡಿನ ಮನೋಭಾವ, ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಮುಯ್ಯಿ ಅನ್ನುವ ಪ್ರತೀಕಾರದ ಪ್ರಭಾವ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ.

ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹುಡುಗರು ಸೀನಿಯರ್ಸ್‌ಗಳ ನೋಟ್ಸ್ ಬರೆದು ಬೆರಳು ಊದಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಖ ಸೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಾರಾಂತ್ಯ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತೋ ಅಂತ ಕಾಯುತ್ತ ಮನೆಗೆ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಬಳಿ ಹೇಳಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ದೂರು ತಂದರೆ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀವಿ ಅಂತ ಬೆದರಿಕೆ ಬೇರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತೆ ಅಮ್ಮನ ಮುದ್ದಿನ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪನ ಹಿತ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮರೆತು ಮತ್ತೆ ಹಿಂಸೆ ಅನುಭವಿಸಲು ತಯಾರಾಗಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ನಿಜ ಈ ಹುಡುಗರು, ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಲೇಜು ಸೇರಿದ ಈ ಹುಡುಗರು ಆರೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿಪೆಟ್ಟು ತಿಂದು ತಿಂದು ಮುದ್ದಾದ, ಸುಂದರವಾದ ವಿಗ್ರಹವಾದಂತೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಯುವಕರಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಥಿತ ಪ್ರಜ್ಞರಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಹಾಗಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉರಿಸಿಂಗರಂತೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಹುಡುಗರು ಯಾರು ಏನೇ ಅಂದರೂ ನಗು ನಗುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತಂದೆ ಏನಾದರೂ ಬೈದರೆ ನೀವು ಹಳೇ ಬೈಗಳನ್ನೇ ಬಯ್ಯುತ್ತೀರ ಹೊಸದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿ ಕೊಡಲಾ ಅಂತ ಕೇಳಿ ಸಿಟ್ಟಾದವರನ್ನು ನಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮಾರ್ಪಾಡು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿತು ಅಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಇವನನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಿ ಅಂತ ಗೋಳಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತಂದೆ ತಾಯಿ, ಈಗ ಬೇರೆಯವರು ನಿಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೀರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಬೇಕು ಎಂದೂ ತಿಳಿಯದೆ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಮೂಕರಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗ 2ನೇ ಪಿಯುಸಿ ಯಲ್ಲಿ 99.5% ಅಂಕ ಗಳಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ

ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಡೆ ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಯಾರದ್ದೇ, ಶಿಫಾರಸಿಲ್ಲದೆ ಸೀಟು ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ. ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಅಜ್ಜ, ಅಜ್ಜಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬೀಗಿದ್ದೇ ಬೀಗಿದ್ದು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೇತಾಳನಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಹುಡುಗ 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಮೂರ್ತಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಹಸನ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆ ನಗು ನಗುತ್ತಾ ಮಾತಾಡುವ ಕಲೆ ಅರಿತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂತಸದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಕನಾಗಿ ಕಾಣತೊಡಗಿದ್ದ. ವಾರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮನೆ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ತಂಗಿಯ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಅಣ್ಣನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದ. ಈ ಮಾರ್ಪಾಡಿಗೆ ಯಾರು ಕಾರಣ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿತು ಗೊತ್ತಾ?

ಇದೆಲ್ಲಾ ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಪರಿಣಾಮ ಅಂದರೆ ನಂಬುತ್ತೀರಾ? ಮನೆಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಭದ್ರವಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಈ ಹುಡುಗರು ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ ಕೃತ್ರಿಮತೆ, ಕ್ರೂರತೆ ಮತ್ತೆ ಬದುಕಲು ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಅವರನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಳಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮನೆಯವರ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸದೃಢವಾಗಿ ನೆಲೆಯೂರಿ ನಿಲ್ಲಲು ಆಧಾರವಾಗಿ, ಇವರೆಲ್ಲರ ಜೊತೆಗಿನ ಬದುಕೆಷ್ಟು ಸುಂದರ ಅನ್ನುವ ಅಪರೂಪದ ಸತ್ಯದ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

✱

ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

- ಕು.ಕ.

ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡುವ ಮಸೂದೆಗೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಂತಹ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೇವಲ 'ಬಾಲ್‌ಕಟಿಹುಯಿ' - ತಲೆ ಕೂದಲು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಯಾದವ ಬಂಧುಗಳ ನೇರ ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ನಾಯಕರುಗಳ ಪರೋಕ್ಷ ವಿರೋಧಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಸೋನಿಯಾ ದಿಟ್ಟ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಬಿಜೆಪಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿಲುವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದೆ. ಎಡಪಕ್ಷದವರೂ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಪರ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಅಂಗೀಕಾರ ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಸೋನಿಯಾರವರ ಮಹಾಸಾಧನೆ ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಕುಣಿದು ನಲಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಧ್ಯಮಗಳೂ ಇದು ಸೋನಿಯಾರ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ವಿಜಯ ಎಂದು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸೋನಿಯಾ ತಮ್ಮ ಈ ನಿರ್ಧಾರದಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿದ್ದರೆ ಲೋಕಸಭೆಯೂ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಇಂತಹ ಮಸೂದೆ ಅಂಗೀಕಾರವಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ವೋಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಭಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಇಷ್ಟು ದೂರ ಬಂದಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟ ಇನ್ನಷ್ಟು ರಂಗುರಂಗಿನ ನಾಟಕದ ನಂತರ ಲೋಕಸಭೆಯೂ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ 181, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ 75 ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹಾಗೂ ಅಪರಾಧೀಕರಣ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನರಾಗಬಲ್ಲೆವು ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಿಜ. ಆದರೂ ನಮ್ಮದು ಜನಗಳು ನಡೆಸುವ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅರ್ಧಭಾಗಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಾದರೂ ಇರಲೇಬೇಕು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಮುಂದಿನ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ 181 ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದರು ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಯಾದವರ ವಾದದಲ್ಲೂ ಸತ್ಯವಿದೆ.

★★★

ಈಚೆಗೆ ಸತತ ಎರಡು ಶುಕ್ರವಾರ ಎರಡು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಎಂದೂ ನಂಬರ್ ಒನ್ ಆಗದ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ನಂಬರ್ ಟೂ ಪ್ರಣಬ್

ಮುಖರ್ಜಿಯವರ ಗಾಂಭೀರ್ಯತೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಟ್ಟಾ - ಮೀತಾ ಭಾಷಣ. ಪ್ರಣಬ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವಿತ್ತಮಂತ್ರಿ ಪಳಿನಿಯಪ್ಪನ್ ಚಿದಂಬರಂ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ ಥಳಕು ಬಳಕು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ pragmatism ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಮೀರಿದ ಆದಾಯದವರಿಗೆ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಿಯಾಯಿತಿಯಂತಹ ಸಿಹಿ ಸುದ್ದಿಯಿದ್ದರೂ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಡೀಸಲ್ ಮೇಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿದ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿದ ಸುಂಕದ ಕಹಿ ಇಂತಹ ಸಿಹಿಯನ್ನು ಮರೆಸಿ ಈ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳವರ ವಾಕ್‌ಡೆಟ್ ಅಂತಹ ಸ್ವಾಗತ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ವಾರ ಕೇಳಿದ್ದು ನಮ್ಮವರೇ ಆದ ಯಡ್ಕೂರಪ್ಪನವರ ಐದನೆಯ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ದೀರ್ಘ ಭಾಷಣ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನೂರಾರು ನಾಯಕರುಗಳು ಪ್ಲಸ್ ಗೌಡ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ತಮ್ಮದೇ ಪಕ್ಷದ ನೂರಾರು ಭಿನ್ನಮತೀಯರ ವಿರೋಧ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಮುಮಂ ಎಲ್ಲರ ತುಟಿಗೂ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಹಚ್ಚುವ ಅನಿವಾರ್ಯವತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ಬಜೆಟುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಠಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹಲವಾರು ಪೀಪಾಯಿಗಳ ಜೇನನ್ನು ಯಡ್ಕೂರಪ್ಪ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ.

★ ★ ★

ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿದ್ದು ನೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಔಷಧಿಗಳಂತೆ ಕಲಿಕೆಯೂ ಒಂದು expiry date ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಯಾವುದೋ ಇಯತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪ್ರಥಮ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮಪದ, ಕ್ರಿಯಾಪದ, ಗುಣವಾಚಕಗಳು ಎಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿತಿದ್ದೆ. ಆಗ ಕಲಿತ ಆ ವ್ಯಾಕರಣ ಇವತ್ತು ಹಾಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು: ಅಂದಿನ ನಾಮಪದ ಇಂದು ಹೆಸರು ಪದವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಕೆಲಸ ಪದವಾಗಿ ಗುಣವಾಚಕ ಗುಣಪದವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ? ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ್ದೇ ವ್ಯಾಕರಣವಿರಬೇಕು! ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇಂತಹ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯ. ವಿದ್ವಾಂಸರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ - “ನಾವು ಉಳಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದ್ದು ಬಡವರಿಗೆ ದಲಿತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇರಬಾರದು.” ಇಂತಹ politically correct ಮಾತಿಗೆ ಎದುರಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದವನ್ನು ಹಠಾಯಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಪದವನ್ನು ಬಳಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿ: ಬಿಜೆಎಲ್ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳ್ವ ಪದವನ್ನು ಓದಿದ್ದೆ. ತಮಿಳು ತಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಬೆಳೆದ ಸ್ವಾಮಿ ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ತಮಿಳು ರೂಪವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ ಕೇಳ್ವಿ ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡ ಪದ ಎಂದು. ಕೇಳುವುದು ಕೇಳ್ವಿ ಸರಳ ಸುಂದರ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳ್ವಿ ಆಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ತಮಿಳೂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹ ಅಕ್ಷರವೇ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಬದಲ್ ಅಥವಾ ಬದಲು. ಜೀವನವೇ ದೀರ್ಘ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಹಠಾಯಿಸಿದ ಕನ್ನಡವನ್ನೂ ಕಲಿಯಲು ಸಿದ್ಧರಾಗೋಣ.

✽

ಅದ್ಭುತ ಬಾಲ ರಾಮಾಯಣ

- ಎನ್. ಪ್ರಕಾಶ್

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಐವತ್ತರ ದಶಕ. ನಾವಾಗ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಬ್ಬಿ ಎನ್ನುವ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ನಾನಾಗ ಐದನೆಯ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮಿಡ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ಫಸ್ಟ್ ಇಯರ್ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಚ್.ಕೆ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶ ಅಂತ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರದ ಗೆಳೆಯರು. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನ ತಂದೆ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಅಂತ. ಶ್ರೀಮಂತರು, ತುಂಬಾ ಸಭ್ಯರು, ಗೌರವಾನ್ವಿತರು. ಅವರದು ಒಂದು ಆಯಿಲ್ ಮಿಲ್ ಇತ್ತು. ಕಾರ್ ಇತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಫೋನ್ ಕೂಡಾ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರ ಮನೆಯವರಾರು ಜಂಬದವರಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗೆ ಸಂಭ್ರಮ ತುಂಬಿದ ಬೆರಗು. ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶನ ತಂದೆ ಡಾಕ್ಟರು, ಕೆ.ಪಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಅಂತ ತುಂಬಾ ಎತ್ತರದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಗಂಭೀರ ಸ್ವಭಾವದ ಅವರೆಂದರೆ ನನಗೆ ಭಯ.

ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಅವರ ಎದುರುಗಡೆ ಮನೆಯಲ್ಲೋ ಒಂದು ಸಂಜೆ 'ನಿತ್ಯ ನಾಟಕ ಅಥವಾ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಮ್ಯಾಟ್ರಿ' ಎಂಬ ನಾಟಕ ನೋಡಿದ ನೆನಪು. ಅದನ್ನು ಆಡಿದವರು ಬಡಾವಣೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜದವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ನೆರವು ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯವರ ಮನೆಯವರದು. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು - ಮೂವತ್ತು ಜನಗಳಷ್ಟೇ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೂ ಮಹಿಳೆಯರೇ. ನಾಟಕ ಆಡುವವರಿಗೂ ಜಾಗವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತರಾದ ಮಹಿಳೆಯರು, ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಬರದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು, ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಜಾಗ ಸಿಗದ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಾಲಿಂಗೋಚಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ನನ್ನಂತಹ ಕೆಲವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳಾದ ಮಕ್ಕಳು ಕೋಣೆಯ ಹೊರಗೇ ನಿಂತು ನಾಟಕ ನೋಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಕಿಟಕಿಯ ಮೇಲೆ ಕಂಬಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕುಕ್ಕರಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ನಾನು ಇಡೀ ನಾಟಕ ನೋಡಿದೆ. ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಕೇವಲ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರೇನೋ ಅಂತ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂದಿನ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಡಗರ ಸಂಭ್ರಮಗಳು ತುಂಬಿದ್ದವು. ಕೇವಲ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಮಾತುಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕೆಲವೊಂದು ಪೂರಕ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ನಾಟಕ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಇಡೀ ನಾಟಕ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಗೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ನಾಟಕ ನೋಡಿದ ಪರಿಣಾಮವೋ ಅಥವಾ ನಮ್ಮೊಳಗೇ ಇದ್ದ ನಾಟಕದ ತುಡಿತದ ಪರಿಣಾಮವೂ ನಾವು ಮೂವರು ಗೆಳೆಯರಿಗೂ ನಾಟಕ ಆಡುವ ಆಸೆಯಾಯಿತು. ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶಾಲೆಗೆ ರಜ ಇದ್ದಾಗ, ನಾವು ಮೂವರೂ ಪ್ರಕಾಶನ ಮನೆಯ ಮಹಡಿ

ಸೇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶನ ತಂಗಿ ಸುಶಾ, ಅವಳು ಆಗ ಮೂರನೆಯ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ, ಅವಳೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಮಹಡಿ ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಹಾಲು. ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಇದೂ ಅಂತ ಹಳೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಮಾಯಣ ನಾಟಕ, ಎರಡು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ನಾಟಕ. Full length play ಅಪರೂಪದ ಅಭಿಜಾತ ಕಲಾ ಪ್ರತಿಭಾ ಸಂಪನ್ನರಾದ ಹಾಗೂ ಆ ಮಹಡಿಯ ತುಂಬಾ 'ನ ಭೂತೋ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ' ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ನಾವು ನಾಲ್ವರು ಕಲಾವಿದರೆ ಆ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು. ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನೂ ನಾವು ನಾಲ್ವರೇ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳೂ ಸರಿತಾಗೆ ಮೀಸಲು. ಕೌಸಲ್ಯೆ, ಕೈಕೇಯಿ, ಮಂಥರ, ಮಂಡೋದರಿ, ಸೀತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅವಳೇ. ಪುರುಷ ಪಾತ್ರಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾಟಕ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ದಶರಥನೇ ರಾವಣನಾಗುತ್ತಿದ್ದ, ಲಕ್ಷ್ಮಣನೇ ಹನುಮಂತನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನೇ ವಾಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ, ರಾಮನೇ ವಿಭೀಷಣ, ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವನೇ ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರೀಚನಾಗಿ, 'ಹಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ, ಹಾ ಸೀತಾ' ಎಂದು ಕೂಗಿ ಸತ್ತು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ, ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅವರುಗಳೇ ಆಯಾಯಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇನಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಟಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ರಾಮನೇನಾದರೂ ಮಹಡಿಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು, ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಬಯಲು ಕಡೆಗೆ ನಿಸರ್ಗದ ಕರೆಗೆ ಹೋದರೆ, ಅವನು ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೇ ರಾಮನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ರಾಮ ಆನಂತರದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಶುರುವಾದ ನಾಟಕ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಟಕದ continuityಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೆಂದರೆ ಯಾರೆನ್ನುತ್ತೀರಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಎಂದು ಯಾರೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಗಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡದೆ ನಿಂತ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು - ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಹೇಗೆಂದರೆ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ತ್ರೀಪ್ವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳೂ ನಮ್ಮವೇ. ಇಡೀ ನಾಟಕ, ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವರಚಿತ ಹಾಗೂ ಆಶು - ರಚಿತ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲೂ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಷ್ಟಾದರೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಭಾಷಣೆ ಸಪ್ತೆ ಎನಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹನುಮಂತನ ಖಿದರ್ ನೋಡುವಂತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಚಡ್ಡಿಯ ಒಂದು ಬ್ರೆಸಸ್ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಅವನೇ ಹನುಮಂತ. ಬ್ರೆಸಸ್ಸಿನ ತುದಿಯನ್ನು ಬಲಗೈ ತೋರುಬೆರಳಿನಿಂದ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ, ಹನುಮಂತ ರೀವಿಯಿಂದ, ರಾವಣನ ಸೊಕ್ಕಿನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿರಲಿ, ಸ್ವತಃ ರಾವಣನೇ ತತ್ತರಿಸಿ ನಡುಗುವಂತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿನಯ ವೈಭವವೂ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಯಾಗವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ರಾಕ್ಷಸನ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಹೊಲಸು ಮಾಡುವವನಂತೆ ಕೂತೇ

ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಲಸೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಇದ್ದುದು ಅದೊಂದೇ ಕಲ್ಪನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ನಿಷಿದ್ಧವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಶ್ಯಗಳ ಕೊನೆಗೆ ನಾಟಕದ ಕ್ಲೈಮಾಕ್ಸ್ ಅಥವಾ ಶೃಂಗದೃಶ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದ ರಾಮ-ರಾವಣರ ಯುದ್ಧ ಅಂದರೆ ಆ ಗಳಿಗೆಯ ರಾಮ-ರಾವಣರ ನಡುವೆ ಭೀಕರ, ಹಣಾಹಣೆ ಕುಸ್ತಿ. ಅದ್ಭುತ. ರೋಮಾಂಚ. ಹಿಂದೆಯೂ ನೋಡಲಾರಿರಿ, ಮುಂದೆಯೂ ನೋಡಲಾರಿರಿ. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ಒಂದು ಜದ್ವಾಜದ್ವಿ ಕುಸ್ತಿಗಾಗಿಯೇ ಇಡೀ ರಾಮಾಯಣ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆ ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದರ ಮೇಲೆ ರಾಮಾಯಣ ಸುಖಾಂತವಾದರೂ ಆಗಬಹುದಿತ್ತು ಅಥವಾ ದುಃಖಾಂತವಾದರೂ ಆಗಬಹುದಿತ್ತು. ವಾಲ್ಮೀಕಿಗೆ ತೋರಿರಲಾರದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬಾಲಕರಿಗೆ ತೋರಬಾರದೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ? ಅಲ್ಲದೆ, ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಂದಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಸ್ತುತವೆಂದೇನೂ ತೋರಲಾರದು, ಅಲ್ಲವೇ?

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕು ಜನರಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ವಾಕ್ಚಾತುರ್ಯ, ಅಭಿನಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕೌಶಲ್ಯ ಹಾಗೂ ನಾಟಕದ ದಿಕ್ಕನ್ನೇ ಬದಲಿಸಬಹುದಾದ ಚತುರತೆ ಇದ್ದುದು ಸರಿತಾಗೆ ಮಾತ್ರ. ಒಮ್ಮೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆವಾಗ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಮೂರ್ಛೆ ಬಿದ್ದ ಆದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಮನೆಯಿಂದ ಸರಿತಾಳ ಅಮ್ಮ ಅವಳನ್ನು ಕರೆದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಯಾರದೋ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ಆ ಕೂಡಲೇ ಸರಿತಾ ನಾಟಕದ ಸೀತೆ, ರಾಮನ ಕೈ ಹಿಡಿದು 'ಬಾ, ರಾಮಾ, ಬಾ. ಬೇಗ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಈ ದುಷ್ಟನಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹತನಾದನೆಂದು ತಿಳಿಸೋಣ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ರಾಮನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟಳು. ಕೇರಂನಲ್ಲಿ ಬರ್ನ್ ಆಗುವುದು ಅನ್ನುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ನಾಟಕ ಕೂಡಾ ಬರ್ನ್ ಆಯಿತು. ಸರಿತಾಳ ಹಿರಿಮೆ ಎಂದರೆ ಅವಳ ಅಭಿನಯದಲ್ಲಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಅಶೋಕವನದ ಸೀತೆಯಾಗಿ ಹನುಮಂತನ ಬ್ರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ಹೂ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿ ಅಮ್ಮನಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಕೋಡುಬಳಿ, ಚಕ್ಕುಲಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹನುಮಂತನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ, 'ಇದನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನನ್ನ ರಾಮ ನನಗೇನು ಹೇಳಿದ, ತಿಳಿಸು' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೆ ರಾವಣ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ, ರಾಮ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಹಾಡು ಹೇಳತೊಡಗಿದ. ಇತ್ತ ಸರಿತಾಳ ತಾಯಿ ಅವಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಕ್ವಣ ಸೀತೆ, 'ರಾಮಾ, ಸಾಕು ನಿಲ್ಲಿಸು ನಿನ್ನ ಹಾಡನ್ನು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನ ತಳೆದು ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ಹೇಳುವೆ. ಈ ನಿನ್ನ ಅನುಮಾನದಿಂದಲೇ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ನಾನು ಭೂದೇವಿಯ ಮಡಿಲನ್ನು ಸೇರಬೇಕಾಗುವುದು ಇದೆಲ್ಲ ಆಗುವುದರ ಮೊದಲು ನಿನಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ನಾನೇ ನಿನ್ನ ಅನುಮಾನ ಪರಿಹರಿಸಲೆಂದು ಈಗಲೇ ನನ್ನ ತಾಯಿಯಾದ ಭೂದೇವಿಯ ಮಡಿಲನ್ನು ಸೇರುವೆನು' ಎಂದು, 'ಅಮ್ಮಾ ಇದೋ ಬಂದೆ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಅವರ ಅಮ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ಹೀಗೆ ರಾಮಾಯಣ ಸಮಾಪ್ತಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣದ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿ ಅದೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು.

ಈ ನಾಟಕ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶುದ್ಧ ಸಂತೋಷವನ್ನಷ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ನಂತರದ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಕಲಿಸಿತು! ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ, ಯಾವುದೇ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿಯೇ ನನಗೆ ಏನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿತು! ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇವಲ ರಾಮನಲ್ಲ, ನಾನು ರಾಮನೂ ಹೌದು, ರಾವಣನೂ ಹೌದು. ಯಾಗ ಮಾಡುವ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನೂ ಹೌದು, ಯಾಗ ಕೆಡಿಸುವ ರಾಕ್ಷಸನೂ ಹೌದು. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಾಲಿಯೂ ಹೌದು, ಸುಗ್ರೀವನೂ ಹೌದು. ಹೀಗೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಪೂರ್ಣರಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಪರಿ-ಪರಿ-ಪೂರ್ಣರೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇ ನಮ್ಮ ರಾಮಾಯಣ ನಾಟಕ.

✱

ನಿರ್ಣಯ

ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಯೊಬ್ಬ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಮಕ್ಕಳು ಗುಂಪೊಂದು ಕಂಡಿತು. ಅವರೆಲ್ಲ ಒಂದು ನಾಯಿಯ ಸುತ್ತ ನೆರೆದಿದ್ದರು. “ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಮಕ್ಕಳೇ?” ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದ.

“ಇದೊಂದು ಬೀದಿ ನಾಯಿ. ಇದನ್ನು ಸಾಕಲು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಸೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ನಾಯಿ ಸೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇವೆ” ಎಂದು ಗುಂಪಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕ ವಿವರಿಸಿದ.

ರಾಜಕಾರಣಿಗೆ ಆಘಾತವಾಯಿತು. “ಮಕ್ಕಳೇ ಇಂತಹ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ನೀವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ” ಎಂದು ಸುಳ್ಳಿನ ಬಗ್ಗೆ 10 ನಿಮಿಷ ಕೊರೆದ. “ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದು ಪಾಪ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆ? ನಾನು ನಿಮ್ಮ ವಯಸ್ಸಿನವನಿದ್ದಾಗ ಸುಳ್ಳೇ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಮಾತು ಮುಗಿಸಿದ.

ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಯಾರೂ ಏನೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮಾತು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಒಬ್ಬ ಪುಟ್ಟ ಬಾಲಕ ಹೇಳಿದ: “ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿನ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಈ ನಾಯಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಕೊಡೋಣ”.

ಹುರುಳಿ ಕಟ್ಟು.....

ಬೆಳಿಬೇಕಿರೋ ಹುಡುಗರು.....

- ಎಚ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ

ನಿಮ್ಮ ಟೈಲರು, ನಿಮ್ಮ ಸೆಲೂನಿನವರು ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಒಂದು ಹಳೇ ನಾಣ್ಣುಡಿ ಹೇಳುತ್ತದಂತೆ. ನಾಣ್ಣುಡಿಗೆ ನಾವುಗಳು ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದ್ದೀವೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕುದಶಕ ದಾಟಿರುವವರು ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಟೈಲರು, ತಮ್ಮ ಸೆಲೂನಿನವರು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ - ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು - ಅಂದರೆ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಸ್ಥಳ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬಹುದೂರ ಹೋದಾಗ ಇಲ್ಲವೇ ಸೇವೆ ಕೊಡುವ ಸೇವಾದಾತರೇ ದೂರವಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ. ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಅಂದರೆ ಈ ಸೇವೆ ನೀಡುವವರು ಜಗಳ ತೆಗೆದು ನಿಮಗೆ ಸೇವೆ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಆ ರೀತಿಯ ಮನೋಭಾವ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದಾಗ...

ನಾಲ್ಕುದಶಕ ದಾಟಿರುವವರು ಎಂದೆ - ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತರ - ಈ ವಯಸ್ಸಿನ ಕೆಳಗಿರುವವರು ಹೊಸದಾದ ರಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಿರುತ್ತಾರೆ - ಆದರೆ ವಯಸ್ಸಾದಂತೆ (ಅಂದರೆ ನಲವತ್ತು ದಾಟಿರುವವರಿಗೆ) ಈ ರಿಕ್ಸ್ ಅಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಯಾವುದೇ ಹೊಸದನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಯ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಮುಂದಿನ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಾತರ ಮತ್ತು ಕಳವಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತೆ. ಜೀವನದ ಅಭದ್ರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಶುರುವಾಗಿರುತ್ತೆ ಹಾಗೂ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲು ಅಂದರೆ ದಡದಲ್ಲಿನ ದೋಣಿಯ ಹಾಗೆ ಇರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ದೋಣಿ ದಡದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದರಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತ ತಾಣ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವಂತೆ! ಬೋಟ್ ಆನ್ ದಿ ಶೋರ್ ಈಸ್ ಆಲ್ವೇಸ್ ಸೇಫ್ ಅಂತ ಜಾಣರ ಒಂದು ನುಡಿಗಟ್ಟು ಸಹ ಇದೆ. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೋ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ.

(ಈ ವಿಷಯ ಯಾಕೆ ಹೇಳುಕ್ಕೆ ಬಂದೆ ಅಂದರೆ ಈಗ ಅದೇ ಸಂಗತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೀನಿ...)

ಮಾಮೂಲಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ರಾಪ್ ಕಟ್‌ಗಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಮನೆಯ ಹಿಂದಿರುವ ಪಾಪಿಗೆ ಭಾನುವಾರಗಳಂದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ರಷೋರಷ್ಟು-ಆದರೂ ನನಗೆ ಬೇರೆ ದಿವಸ ಬಿಡುವು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಭಾನುವಾರವನ್ನೇ ಕಾದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕಾದನಂತರ ನನ್ನ ಸರದಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆಗ ಯಾರು ಬಂದು ನನ್ನ ಕ್ರಾಪಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕುವರೋ ಅವರಿಗೆ ತಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸುಮಾರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಈಚೆಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಭಾನುವಾರದ ಬದಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ದಿವಸ - ಸೆಲೂನಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಅವತ್ತು ಅಂತಹ ರಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತು

ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗ. ಹುಡುಗ ಎಷ್ಟು ತನ್ಮಯತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಎಂದರೆ ಕ್ರಾಪ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುಖವೇನು ಎಂಬುವುದು ಅಂದೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು! ಕ್ರಾಪು ಮುಗಿದ ನಂತರ ತಲೆಗೆ ತಟ್ಟ ಗುಟ್ಟ ಉಜ್ಜಿ ಮಾಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನೋಡಿ ಅದನ್ನೂ ಹುಡುಗ ಮಾಡಿದ, ಅದರ ಸುಖ ಬಲ್ಲವರೇ ಬಲ್ಲರು. ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಮಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಫೀಲಿಂಗು ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಆವರಿಸಿತ್ತು!

ಒಂದು ವಾರ ನಾನೇ ಮಹಾರಾಜ ಎಂದೂ ಬೀಗಿದೆ ಇದು ಹಾಗಿರಲಿ. ತಲೆ ಮೇಲೆ ಆತ ಟಪಟಪ ಕುಟ್ಟಬೇಕಾದರಂತೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಿಷಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅಂದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗು ಹರಡಿತ್ತು ಮತ್ತು ಈ ನಗು ಸುಮಾರು ದಿವಸ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಕೂತೂ ಇತ್ತು! ಇಂತಹ ಫೀಲಿಂಗು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಸೆಲೂನಿಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಬೆಳೆಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಹುಡುಗ ಬಿಡುವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಸೆಲೂನಿಗೆ ಹೋದೆ. ನನಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ಒಂದು ಕೂತಿದ್ದ ಪರಿಚಿತರೊಬ್ಬರ ಸಂಗಡ ಮಾತು ಶುರು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡೆ. ಮೊದಲು ಯಾವುದೋ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದರು. ನಂತರ ಹೊರದೇಶದ ಕಂಪನಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗ ಅರಸಿ ಹೋದರು. ಈಗ ತುಂಬಾ ಸೊಂಪಾಗಿದ್ದೀನಿ ಸಂಬಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತೆ - ಇದು ಅವರ ಮಾತಿನ ಸಾರಾಂಶ.

ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಬಿಡುವು ಸಿಕ್ಕಾಗ ಸೆಲೂನಿಗೆ ಬರ್ತಾರಂತೆ. ಏಕೋ ಈ ಸೆಲೂನನ್ನ ಬಿಡುಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಇವರೇ ಅಂತ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸು ಹರಿಬಿಟ್ಟರು. ಅವರ ಸರದಿ ಬಂತು. ಕ್ರಾಪ್ ಆಯಿತು, ತಲೆಗೆ ಡೈ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡರು ಮಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ನಂತರ ದುಡ್ಡೆಷ್ಟು ಅಂತ ಕೇಳಿದರು ಹುಡುಗ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದ. ನೂರಾ? ಯಾಕೆ ನೂರು? ಕ್ರಾಪ್ ಕಟ್ ಗೆ ಎಷ್ಟು ಡೈ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಾಲಿಷ್ ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಂತ ಲೆಕ್ಕ ಕೇಳಿದರು ಹುಡುಗ ಲೆಕ್ಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೋಪದಿಂದ ಜೇಬಿನಿಂದ ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿನ ನೋಟು ಟೇಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಎಸೆದು ದುಡ ದುಡ ಆಚೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಫಾರಿನ್ ಕಂಪನಿ ಮನುಷ್ಯ ನಾನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಟಿಪ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದಾನೆ, ನಾನೋ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಟಿಪ್ಸ್ ಸಹ ಕೊಡೋಲ್ಲವೇ ಅಂತ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕುರ್ಚಿ ಏರಿದೆ. ಟಿಪ್ಸ್ ಕೊಡುವ ತಾಖತ್ತು ಇಲ್ಲದವರು ಕಟಿಂಗ್ ಗೆ ಬರಬಾರದು ಅನಿಸಿತು! ನರೀ ಮುಖ ನೋಡಿದ್ದೀ ಇವತ್ತು ಅಂದೆ ಅಂಗಡಿ ಹುಡುಗನಿಗೆ.

ಹುಡುಗ ನಕ್ಕಿತು. ಸಾರ್ ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನೆಮ್ಮದಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತೆ ಅಂತ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ವೇಮನನ ಪದ್ಯ ಒಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹಾಗೇ ಆಗಿರೋದೂ. ಅವರು ಕೋಪದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂದ. ಸೆಲೂನಿನವನು ವೇಮನನ ಪದ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಅಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಮಿಷಿಯಾಗೋಲ್ಲ! ಆತನ ಸಂಗಡ ಮಾತು ಆಡುತ್ತಾ ಕಟಿಂಗ್ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಅಂಗಡಿ ಯಜಮಾನ ಈತನನ್ನ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ

ತಗೊಂಡನಂತೆ. ಆಗ ಇವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಬರ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಜಮಾನ ಕೆಲಸ ಕಲಿಸಿದ. ಬ್ಯೂಟಿ ಪಾರ್ಲರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈತ ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಸಾಜು ಮಾಡುವುದನ್ನೂ ಕಲಿತ. ಈ ಬಡಾವಣೆ ಶುರುವಾದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೆಲೂನನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಬಡಾವಣೆ ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆ ಲೇಔಟಿನ ತುಂಬಾ ಸೆಲೂನುಗಳು ಅಣಬೆಗಳ ಹಾಗೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು. ಈ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ವರಮಾನ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿತು. ಸುಮಾರು ಜನ ಇವನ ಕುಲಭಾಂದವರು ಈ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಅವರ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಾ ಅಂತ ಕರೆದರಂತೆ. ಪಾಪ ಈ ಯಜಮಾನ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟ, ಕೆಲಸ ಕಲಿಸಿದ, ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಹಾಕಿದ, ಅವನ ಬಿಸಿನೆಸ್ಸು ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು ಅಂತ ಅವನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಸರೀನಾ ಸಾರ್? ದೇವರು ಮೆಚ್ಚಬಹುದೇ ಸಾರ್? ಅಂತ ಕೇಳಿದ. ಸರಿ ಅಲ್ಲ ಅಂದೆ.

ಹಾಗೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೆಲಸ ಕಲಿತಿದ್ದೀ ನೀನೇ ಒಂದು ಶಾಪ್ ಓಪನ್ ಮಾಡು ಅಂದರಂತೆ. ಇವನಿಗೆ ಅದೂ ಸರಿ ಅನಿಸಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಆದರೆ ನೀನೂ ಬದುಕಬೇಕು ಅಲ್ಲವಾ? ಅಂದೆ.

ಅಲ್ಲಾ ಸಾರ್ ನನ್ನ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡೇ ಎಷ್ಟೋ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ಅಂಗಡಿ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಆಯಿತು, ಯಜಮಾನ ಉಳಿದ ಹಾಗೂ ಆಯಿತು ಅಲ್ಲವಾ? ಅಂದ. ತಲೆಯಾಡಿಸಿದೆ ಹೌದು ಅಂತ. ಆರು ಜನ ಹುಡುಗರನ್ನ ಊರಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲೇ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡ್ತಾ ಇದೀವಿ. ಅವರೂ ಇಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಅಂಗಡಿ ಬೆಳೆಯೋಲ್ಲವಾ ಸಾರ್?

ಬೆಳೆದೇ ಏನು? ಅಂದೆ ತಲೆ ಅವನ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟದೀನಿ, ಹುಷಾರಿರಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಪರಿವೆಯಿಂದ.

ಹುಡುಗ ಮುಂದೆ ಬಹಳಾ ಬೆಳಿತಾನೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನ ಮೊಬೈಲು ಶಬ್ದಮಾಡಿತು.

ಹೌದು ಸಾರ್, ಇದು ಸೆಲೂನೇ ಸಾರ್ ಹೌದು. ಹೌದು ಸಾರ್ ನಾನೇ ಮಾತಾಡ್ತಾ ಇದೀನಿ ಸಾರ್ ಸಾರ್ ನೀವು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡು ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿ ನೋಟನ್ನ ಕೊಟ್ಟೀದೀರಿ ಸಾರ್. ಆಚೆ ಬಂದೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೂಗೋದಿಕ್ಕೆ, ನೀವು ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದೀ ಸಾರ್... ಬನ್ನೀ ಸಾರ್... ಅಂಗಡೀಲೇ ಇದೀನೀ ಸಾರ್.

ನನ್ನ ಕ್ರಾಪ್ ಮುಗಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ಫಾರಿನ್ನು ಬಂದಿತು.

ಮುಖದಲ್ಲಿ ಗಂಟು ಹಾಗೇ ಇತ್ತು. ಚಿಲ್ಲರೆ ಇಸಕೊಂಡು ಮುಖವನ್ನು ಹಾಗೇ ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು!

ಹುಡುಗನ ಮುಖ ನೋಡಿದೆ-ನಿರ್ವಿಕಾರನಾಗಿದ್ದ!

ಮರೀ ಮುಂದೆ ನೀನು ಬಹಳಾ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆತೀಯೋ ಅಂದೆ!

ಇಂಥಹ ಹುಡುಗರೇ ಅಲ್ಲವೇ ಬೆಳೆಬೇಕಿರೋದೂ?

✱

ಎಂದಿನಿಂದ?

ಅವನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕಿವಿಗೆ ರಿಂಗ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರಲು ಶುರು ಮಾಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಚ್ಚರಿ.

"ಏನೀ ವೇಷ?" ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳತೊಡಗಿದರು.

"ಏಕೆ? ಅನೇಕ ಗಂಡಸರು ಕಿವಿಗೆ ರಿಂಗ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೇನು?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

"ನಿಜ. ಆದರೆ ನೀನು ಯಾವಾಗ ಶುರು ಮಾಡಿದೆ ಇದನ್ನು?"

"ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರಿಂಗ್ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಿನಿಂದ" ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ಅವರೇ... ಇವರು

- ಎಚ್. ಶಾಂತರಾಜ ಐತಾಳ್

“ಈ ನಾಡಿನ ಸಮಸ್ತ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲೆಂದೇ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ, ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಜನಸೇವೆಗಾಗಿ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟು ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಯಾರೇ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದರೂ. ಅವರ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಗೆ, ತೊಂದರೆ, ತೊಡಕುಗಳಿಗೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಸಂಕಟಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಲು ಸಂಜೆಯ ಭವ್ಯ ಹಾಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಡುವೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನದ ಸೆಳೆತದಿಂದ ಆಗಮಿಸಿದಂತಹ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನೆಚ್ಚಿನ ಶಾಸಕರಾದ ಮಚ್ಚಪ್ಪಾ ಕುಡದಪ್ಪಾ ಹರಳೆಣ್ಣೆ ಅವರೇ, ಒಂದು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಈ ಒಂದು ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಕುಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗೈಯಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆರಂಭಗೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೊಂದು ಆಕಾರ, ಆಧಾರ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾಗಿದ್ದರೂ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರಸಿಕರೂ, ಹಸನ್ಮುಖರೂ ಆಗಿರುವ ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರೂ, ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಸೇವಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತೊಂದು ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಲೇಟ್ ಬಳಪಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಆಸುಪಾಸಿನ ಗ್ರಾಮಗಳ ನೂರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಅರ್ಹ ಯುವತಿಯರನ್ನು ಆರಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಖರ್ಚಿನಿಂದಲೇ ಕುಪ್ಪಸಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿ - ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು - ಕೊಡಿಸಿ, ಅಕ್ಷರ ದಾಸೋಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳೆದೊಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಉಪ್ಪಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಾ ಬಂದು ತಮ್ಮ ದಾನಭೀರುತ್ವವನ್ನು ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಸ್ಮುಖಲಾಲ್ ರಸಿಕಲಾಲ್ ಕಂಜೂಸಿ ಅವರೇ, ಇಂದಿನ ಈ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರೇ ಆಗಮಿಸಿಬೇಕಿತ್ತು; ಅವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರಾವ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಿಗದ ಕಾರಣ ಈ ಒಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಆಗಮಿಸಿರುವ ನನ್ನ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರೂ, ಅಭಿಕಾರಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರೂ, ಮಿತ್ರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗಡಂಗು ರಂಗನಾಥರೆಂದೇ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿರುವ ಗ.ರಂ. ನಾತರವರೇ, ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳೇ ಸಂದರೂ, ಈ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡ ಹಾಗೂ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶಾವೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮೂರು ಸೇತುವೆಗಳು ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ಎರಡೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪತನಗೊಂಡರೂ ಧೃತಿಗಡದೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹೆಸರು ಹೋದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರೂ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಯ ಸಚಿವರೊಬ್ಬರ ಕಿರಿಯ ಮಡದಿಯ ಏಕೈಕ ಸೋದರರೂ ಆಗಿರುವ ಶೇಕಡಪ್ಪಾ ಮನೆಹಾಳು ಮಠ ಅವರೇ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿಯಲಿರುವ, ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವಾರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ - ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹದಿಹರೆಯದವರ ಹಗಲುಗನಸುಗಳ

ಯೋಜನೆ, ವಿಧವೆಯರ ತಾಳಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ, ಅರ್ಥ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದ ಯುವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಆದ್ವಾರ ತೋರುವ ಯೋಜನೆ - ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆ, ಮಂಗಳಾರತಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಾವೀ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಾನಪ್ಪಾ ಮರ್ಯಾದಪ್ಪಾ ತ್ಯಾಗದ ಅವರೇ, ಇಂದಿನ ಈ ಸಭೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಈ ವರ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸರಿಸಾಟಿಯಾಗಿ ಕುಡಿಯಬಲ್ಲ - ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು - ಕುಡಿಯಬಲ್ಲ ಗೋವಿಂದಪ್ಪಾ ಮೂರ್ನಾಮ ಅವರೇ...

ವೇದಿಕೆಯ ಎದುರುಗಡೆ ಆಸೀನರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ.... ".... ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣ ಈ ಹಂತ ತಲುಪಿದಾಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗುಸು, ಗುಸು, ಕೋಲಾಹಲ... ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದ ಮೂವರು ಸಭಾಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಹೊರಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ದೃಶ್ಯ. ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸದ್ದು - ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ಜರಗುತ್ತವೆ.

ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮೈಕ್ ಮುಂದೆ ನಿಂತ ಮಹನೀಯರು ಮಾತ್ರ ಯಾವುದೇ ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ, ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದ ತಮ್ಮ "ಎರಡು ಮಾತು"ಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ - "ಅವರೇ - ಇವರೇ" ಎನ್ನುತ್ತಾ.

✽

ರಾಜಕೀಯ ಅಂದರೆ ಬಟ್ಟೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಳಿಯಂತೆ
ಮಿಂಚೊಂದು ಸದಾ ಆಗಸದಲ್ಲ ಹೊಳೆವಂತೆ
ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಲಸಿನ ಕಂತೆ ಕಂತೆ
ಇದೇ ರಾಜಕೀಯದ ನಂತರ ಮಂತ್ರವಂತೆ

***

ಇಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಯಾತ್ರೆ
ಕುಡಿದು ತಿಂದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ಆನಂದಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ
ನಮ್ಮ ರೈತನಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬರ ಇದ್ದರೂ
ಬೇಕು ಇವರಿಗೆ ಬಾಟಲಿ ನೀರು ದರ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ

***

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲೆಳೆಯುವುದೊಂದು ಆಟ
ಇವರ ಕಾಲು ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಕಾಲು ಇವರಿಗೆ
ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ನೇಹಿತರೇ
ಹೊರಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರಮವೈರಿಗಳ ಸೋಗಿನವರೇ

- ಬೇಲೂರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ

आ नो भद्राः क्रतवो यन्तु विश्वतः ।
 "Let Noble Thoughts Come To Us From Every Side"
 Bhg. Veda 1-89-1

Not for nothing are we considered

"One of the most preferred B-Schools..." !

Our enviable reputation as "One of the most preferred B-School in Bangalore", the Silicon Valley of India, has been a result of our strategic approach in imparting Management Studies. The distinct difference lies in our emphasis on the holistic development of the students while preparing them as Managers of tomorrow upholding Bharatiya Vidya Bhavan's values.

Two-year Full-Time Master of Business Administration (MBA) Course

Our student-centric facilities include:

*Aesthetically designed
Classrooms with
LCD & NET*

*Highly qualified
Faculty with Doctorate
& Industry experience*

- Corporate ambience
- 24-hours broadband Internet facility
- Extensive orientation programme
- Communication Skills
- Holistic approach through Yoga & Meditation

M. P. BIRLA INSTITUTE OF MANAGEMENT Associate Bharatiya Vidya Bhavan

Approved by AICTE and Affiliated to Bangalore University
 #43, Race Course Road, Bangalore - 560 001 Karnataka

•Ph: 080-2235 4725, 2238 2798, 2238 9634, 2220 7742 •Fax: 080-2238 9635
 •E-mail: admissions@mpbim.com •Web: www.mpbim.com

**We are a
BHAVAN'S INSTITUTE**

Are you ready for the challenge?

*We won't just give you grades
We make you earn*

*We don't just
transfer knowledge
We make you yearn*

*We won't just teach you
We make you learn*

*We don't just
recommend you for a career
We make you deserve it*

आ नो भद्राः क्रतवो यन्तु विश्वतः ।
 "Let Noble Thoughts Come To Us From Every Side"
 Bhg. Veda 1-89-1

**We are a
BHAVAN'S INSTITUTE**

Bhavan - Marshall MBA Program

- Courses taught by Doctorally qualified Professors mainly from Marshall University with current publications in refereed journals
- Two-year full time MBA course
- MBA Degree awarded by Marshall University
- Option of attending Marshall University's campus in the USA.

Bharatiya Vidya Bhavan

offers an INTERNATIONAL MBA from

MARSHALL UNIVERSITY, USA

at its Campus #43, Race Course Road, Bangalore - 560 001 Karnataka

•Ph: 080-2237 0445 / 46 •Fax: 080-2237 0447 •E-mail: mba2@bhavan-marshall.org
 •Web: www.bhavan-marshall.org, •Web: www.marshall.edu

Mailing Date
5th of every month
Mailed at: MBC Bangalore GPO

CPMG/KA/BGW-544/2009-2011
RNI-KAR-KAN / 2005/ 15457

MALLIGE

PERSONALISED COMPLETE MEDICAL CARE

Mallige Medical Centre

31/32, Crescent Road,
Bangalore – 560001

Phone: 22203333, Fax: 22265298

E-mail: info@mallige.com

Mahabodhi Mallige Hospital

T. Mariappa Road, 1st Block, Jayanagar,
Bangalore – 560011

Phone: 26565678, Fax: 26571516

Web: <http://www.mallige.com>